"Conversatorii mari nu sînt reacţionari, pentru că au de partea lor legile etern actuale ale lui Dumnezeu. Iar reacţionar este, dimpotrivă, cel vetust, cel învechit. De la Clisthene, strămoşul lui Pericle, pînă azi, cred că democraţia şi-a arătat şi viciile, şi virtuţiile şi că ar putea, în limbajul acesta conservator, să fie considerată reacţionară..."

PETRE ŢUŢEA

credinţă
iubire
speranţă

PUNCTE CARDINALE

ANUL XII
Nr. 10/142
Octombrie
2002
16 pag. - 10000 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulaţie în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANŢA, ELVEŢIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

DE CE BAT DIN NOU TOBELE RĂZBOIULUI?

Numărul de faţă apare în contextul tulbure al unor iminente operaţiuni militare americane în Orientul Mijlociu, decise unilateral de Washington, fără consultarea aliaţilor europeni din NATO. Cu toate acestea, tonul critic pe care îl degajă articolele nu trebuie asimilat discursurilor isterice anti-americane, nici privit ca o mostră de solidaritate cu integriştii musulmani, incendiatori de drapele şi promotori ai terorismului internaţional. Criticînd o hegemonie, nu vrem să părtinim o dictatură (Irak).

Pe fondul tot mai tensionat al apelurilor repetate la atacarea Irakului, lansate de Statele Unite şi de sluga lor cea mai obedientă de dincoace de ocean, Marea Britanie ("perfidul Albion"), noi nu ne putem dori, ca români şi ca europeni, decît o ieşire cît mai grabnică a Europei de sub *umbrela paternalistă* cu care au acoperit-o – invocînd vremurile de restrişte din timpul şi de după cel de-al doilea război mondial – Statele Unite ale Americii. În timp, această *umbrelă de securitate* s-a transformat într-un adevărat *capac de colivie* perfid poleită – simbol al unui veritabil patronaj mediatic, economic şi militar (*master's voice*).

Totodată, numărul de faţă vrea să lanseze o speranţă: aceea că, în pofida unei aparent iremediabile americanizări, Europa mai poate găsi resursele necesare exprimării *unei diferenţe calitative* faţă de America, ba mai mult, a unei efective *incompatibilităţi de destine istorice* şi de filosofii despre lume. Am mai spus-o: culturile şi civilizaţia Europei, chiar dacă şi-au pierdut mult din forţa de odinioară şi au trădat multe dintre propriile lor principii fondatoare, nu pot împărtăşi niciodată, în mod autentic şi pînă la capăt, felul de a fi şi de a gîndi al Statelor Unite ale Americii (*the american way of life*). Acestea din urmă vor rămîne întotdeauna un uriaş satelit monstruos-caricatural al tradiţionalei civilizaţii europene.

Sau altfel spus, împrumutînd termenii lui Al. Zinoviev, ne place să credem că *occidentalii* bătrînului continent nu vor decădea niciodată pînă la condiţia moral-intelectuală cinic mercantilă şi belicoasă a *occidentaloizilor* americani.

(*Puncte cardinale*)

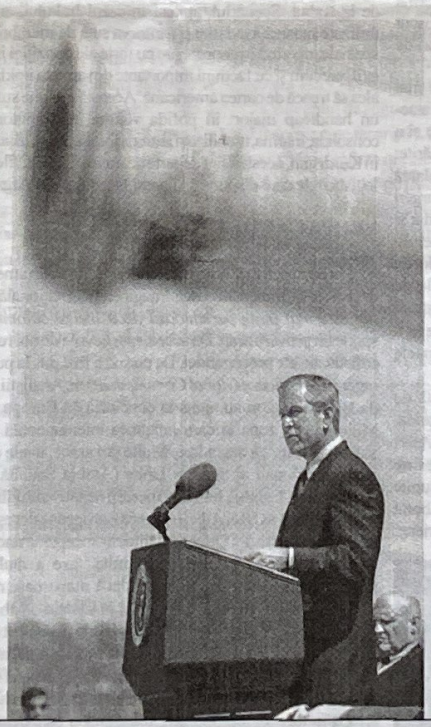

Administraţia Bush şi-a propus să dărîme regimul lui Saddam Hussein, dar şi pe cele din Iran şi Arabia Saudită (chiar în această ordine), pentru a crea un nou cartel american al petrolului în Orientul Mijlociu, prin instaurarea unor regimuri-marionetă în toate aceste ţări. Un astfel de lanţ de războaie poate fi o şansă pentru grupurile petroliere americane, care îl sprijină pe Bush, dar acesta ameninţă să declanşeze în regiune un adevărat Armaghedon. Cea mai bună cale de stopa războiul este aceea de a determina Arabia Saudită – una dintre cele mai bogate ţări ale lumii – să declare public că îşi va retrage rezervele guvernamentale în dolari din Statele Unite, precum şi investiţiile ei substanţiale de pe pieţele americane, dacă Washingtonul vrea să atace Irakul. Ameninţarea cu un posibil colaps financiar în Statele Unite ar putea determina administraţia de la Casa Albă să nu declanşeze un haos în Orientul Mijlociu. Analiştii politici au subliniat în nenumărate rînduri că adevăratul motiv al lui Bush pentru a începe un război împotriva Irakului nu este temerea că Saddam Hussein va arunca bomba nucleară, ci numai şi numai petrolul.

E suficient să îţi arunci privirea pe o hartă şi să observi în ce zone se află cele mai mari rezerve de petrol ca să îţi dai seama că multe lucruri se explică de la sine. Planul lui George W. Bush şi al lui Dick Cheney este acela de a plasa Washingtonul în postura de a conducător al unui "cartel al petrolului" care va controla efectiv 90% din resursele şi producţia mondială. Irakul se află chiar între Iran şi Arabia Saudită şi, toate trei, deţin cea mai mare parte a rezervelor petroliere din Orientul Mijlociu. O dată cu dărîmarea regimului de la Bagdad şi cu instalarea în zonă a unei conduceri fidele americanilor, Statele Unite pot spera să aibă un cap de pod sigur de unde să poată lansa alte ofensive, împotriva Iranului şi Arabiei Saudite. Nici una din aceste naţiuni nu este o adevărată prietenă a americanilor, din cauza politicii părtinitoare duse de administraţia de la Casa Albă faţă de conflictul israeliano-palestinian. (**Ron Holland** – scriitor de orientare creştin-conservatoare, analist economic şi consultant financiar al unor mari firme americane, specialist în domeniul petrolier din Orientul Mijlociu, autor a peste 600 de articole cu privire la politica externă americană, iniţiator în octombrie 2001, imediat după atentatele din Statele Unite, al conferinţei radio-televizate "Actuala criză din Orientul Mijlociu a luat naştere la Versailles".)

Sever Liteanu
Atacarea Irakului
p. 2

Bogdan Rădulescu
Dinastia americană a celor o mie de ani
p. 3

O scrisoare deschisă către Elie Wiesel
p. 6

Acatistul Sfântului Arhanghel Rafail
pp. 8-9

Centenar
Petre Ţuţea
p. 16

ATACAREA IRAKULUI

COSTURILE AFACERII?

Analiştii de la Washington au avertizat că un atac american împotriva Irakului ar avea efecte majore asupra economiei Statelor Unite, care ar trebui să suporte cea mai mare parte a costurilor, dar şi şocul oricărei modificări a preţurilor petrolului pe pieţele internaţionale. Cu 11 ani în urmă, războiul din Golf – avînd drept scop determinarea unei retrageri irakiene din Kuweit – a implicat, pentru Statele Unite şi ţările aliate, costuri de peste 60 de miliarde de dolari, precum şi agravarea recesiunii economice. Aliaţii au suportat, în 1991, costuri de 48,4 miliarde de dolari, reprezentînd circa 80 la sută din costurile totale ale războiului. În 1991, Arabia Saudită, Kuweitul şi Japonia au suportat o parte din costurile războiului, dar în prezent nici una dintre aceste ţări nu şi-a anunţat disponibilitatea de a susţine financiar o campanie militară în Golf. Administraţia preşedintelui George W. Bush, care ia în considerare diferite planuri pentru înlăturarea de la putere a liderului irakian, riscă, de această dată, să fie obligată să acopere de una singură cea mai mare parte a costurilor. Comparînd un eventual atac asupra Irakului cu campania militară din Afganistan, ale cărei urmări "lasă de dorit", preşedintele Comitetului Senatorial pentru Relaţii Externe, Joseph Binden, a avertizat că *"ar fi o tragedie dacă va fi înlăturat un tiran în Irak* – aluzie la preşedintele Saddam Hussein – *doar pentru a se lăsa în urmă un haos*". Pentru noi, întrebarea e alta: ce cîştig real poate avea comunitatea internaţională dacă, sub pretextul eliminării unei dictaturi (pentru că la Bagdad este o dictatură), lasă mînă liberă unei hegemonii discreţionare?

PENTAGONUL ŞI "ATACURILE PREVENTIVE"

Între timp, Pentagonul a elaborat deja ceea ce îndeobşte se numeşte *war games* ("scenariile de război"). Prima constatare este că bombardamentele aeriene nu vor fi suficiente pentru a anihila armele de distrugere în masă ale lui Saddam Hussein. În timp ce Donald Rumsfeld, ministrul american al Apărării, confirma public acest lucru, analiştii cotidianului *Le Monde* făceau cunoscut faptul că Statele Unite finisează de mai multe luni trei tipuri de opţiuni militare împotriva Irakului:

1. "Lovitura cu ţintă precisă". Planul implică forţe mai limitate (între 50.000 şi 75.000 de soldaţi). El prevede un atac-surpriză asupra Bagdadului, asupra depozitelor de arme şi a centrelor de comandă ale armatei irakiene. Obiectivele urmărite: "decapitarea" unui sistem foarte centralizat şi ierarhizat, izolarea sau chiar uciderea preşedintelui irakian, evitarea oricărei recurgeri la arme de distrugere în masă împotriva trupelor angajate, dar şi împotriva aliaţilor regionali ai Statelor Unite (îndeosebi Israelul). Această opţiune s-ar sprijini pe capacitatea aviaţiei şi rachetelor de a lovi cu precizie, la mare distanţă, ca şi pe posibilităţile de deplasare rapidă a trupelor, îndeosebi cu ajutorul unor operaţiuni heliopurtate, în profunzimea teritoriului inamic. O serie de ţări, precum Kuweitul, Qatarul, Turcia, Bahreinul, Omanul şi Emiratele Arate Unite ar putea oferi sprijin logistic.

2. "Atacul masiv". Strategie aceasta a fost concepută de către ofiţerii Comandamentului central, Statul Major din Florida, şi ia în calcul zona Orientului Mijlociu, Asiei Centrale şi a Asiei de Sud. Operaţiunile aeriene vor fi lansate din opt ţări, printre care s-ar putea număra Turcia şi Qatarul, în timp ce operaţiunile terestre ar porni din Kuweit. Planul respectiv este foarte elaborat şi oferă detalii asupra ţintelor de bombardat – arme antiaeriene,

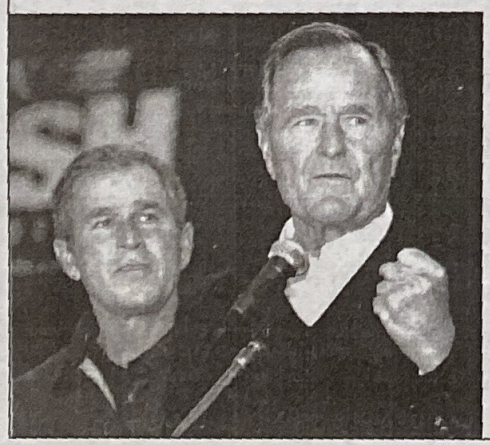

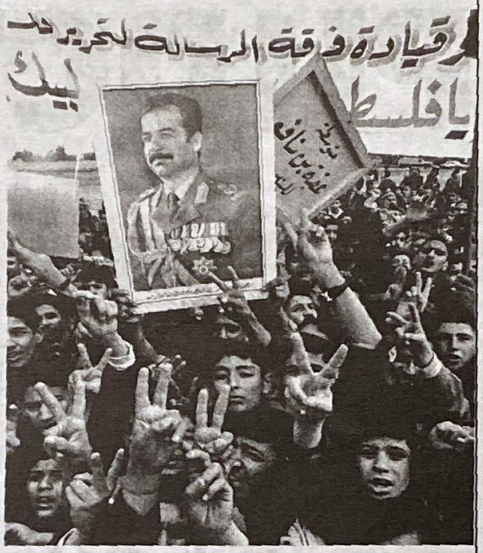

infrastructuri, centre de comunicaţie – şi asupra rolului care ar reveni Agenţiei Centrale de Informaţii (CIA) şi unităţilor ei speciale în neutralizarea armelor de distrugere în masă de care ar dispune regimul de la Bagdad. Forţele necesare unei asemenea variante: 250.000 de oameni, a căror desfăşurare ar dura luni de zile.

3. Operaţiuni după modelul "Alianţa Nordului" din Afganistan. Planul respectiv a fost deseori evocat de strategii americani după eliminarea rapidă şi eficientă a regimului taliban de la Kabul. Scenariul, aplicat în cazul Irakului, ar implica o utilizare masivă a aviaţiei şi a cîtorva sute de membri ai forţelor speciale, operînd în coordonare cu forţe ale opoziţiei irakiene din exil, precum şi cu facţiuni importante din armata irakiană care au ales să treacă de partea americană. Această opţiune suferă însă de un handicap major: în pofida voinţei Washingtonului de a consolida, înarma, mobiliza şi antrena forţele de opoziţie, îndeosebi în Kurdistan, acestea sînt departe de a avea capacităţile militare şi logistice de care dispunea Alianţei Nordului din Afganistan.

PROPAGANDA DE RĂZBOI

În perspectiva atacării Irakului, administraţia americană este decisă să îşi îmbunătăţească imaginea internaţională. "*Gura de tun este mai puţin periculoasă decît meliţa calomniatorilor*", spune un proverb arab. De aceea, este nevoie de noi relee, tot mai sofisticate, ale propagandei. De curînd a fost pus la punct un nou organism: *Office of Global Communication*. Analiştii de imagine de la Washington au ajuns la concluzia că Europa şi Orientul Mijlociu sînt zone în care imaginea internaţională a Americii suferă o profundă degradare. Multe ţări arabe, unele considerate aliaţi tradiţionali ai Statelor Unite (Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Egiptul, Iordania) percep negativ atitudinea evident pro-israeliană a Casei Albe. Uniunea Europeană doreşte să trateze în altă cheie criza din Orientul Mijlociu, începerea unor eventuale operaţiuni împotriva unei aşa-numite "axe a răului" trezind printre aliaţii europeni ai Statelor Unite numeroase nelinişti.

Grupul de studii şi analize din jurul deja celebrei instituţii *Council on Foreign Relations* a relevat, într-un raport remis direct preşedinţiei americane, apariţia unor atitudini negative faţă de Satele Unite chiar în interiorul ţărilor aliate din NATO, cele care ar trebui să sprijine pînă la capăt campania internaţională împotriva terorismului: "*În toată lumea, din Europa Occidentală pînă în Extremul Orient, multă lume percepe Statele Unite ca pe o putere arogantă, ipocrită, prea mult preocupată de propriile ei interese, auto-indulgentă şi afişînd prea multă insolenţă faţă de ceilalţi*". Unul din autorii raportului, Shilbey Telhami, a sugerat relansarea unei ofensive de imagine, lăsînd să se înţeleagă că, înaintea victoriei militare, ar trebui cîştigat războiul mediatic: "*Atîta timp cît Statele Unite rămîn cea mai mare putere la nivel mondial* – conchide Telhami – *este evident că ele nu mai pot ignora multă vreme, mai ales în această eră a globalizării, opinia publică internaţională*".

Sever LITEANU

AMERICANII ŞI CONTROLUL ABSOLUT ASUPRA PETROLULUI

Strategia Washingtonului în regiunea Caucazului şi a Marii Caspice

"CIA a propus de curînd un plan secret de monitorizare a politicilor din regiunea caucaziană şi caspică, ajungînd la concluzia că modelarea viitorului acestei zonei este unul dintre lucrurile cele mai atractive pe care le-ar avea de făcut" (în revista *Time* din 4 mai 1998).

Mai mulţi factori de decizie economică foarte influenţi din Statele Unite au avertizat administraţia americană asupra unei greşeli stategice: acordarea unei insuficiente atenţii micilor republici din Asia Centrală. Ei argumentau că identificarea unor rute alternative pentru transportul petrolului şi gazelor dinspre Marea Caspică nu reprezintă numai *un imperativ comercial*, ci şi o necesitate strategică. *"Ultimul lucru pe care ni-l dorim este să ne bazăm în continuare pe Golful Persic ca pe o principală cale de acces spre surse suplimentare de petrol"* (o oficialitate de la Casa Albă, citată de revista *Time* din 4 mai 1998).

Statele Unite au declarat că transportul resurselor energetice prin mai multe rute constituie o prioritate a politicii lor externe. De ce? Pentru a se asigura că au acces la rezerve sigure de petrol. Marea Caspică reprezintă cel de-al treilea mare depozit de petrol, după Golful Persic şi după Siberia rusească. Este considerată ultimul vast rezervor de energie al lumii. În 1994, preşedintele american Bill Clinton a declarat Marea Caspică drept o zonă de interes strategic pentru Washington. În acel moment, scopurile tacite ale Washingtonului deveneau clare: să se asigure că Moscova nu va mai domina această regiune şi că ruşii nu vor mai face paradă de cît sînt ei de capabili să garanteze că resursele energetice ale zonei ajung, datorită lor şi numai lor, "în deplină siguranţă", pe pieţele occidentale. Ar fi fost avantajos pentru Casa Albă ca opinia publică internaţională şi mediile de afaceri să perceapă că siguranţa transportului de petrol este asigurată prin eforturile companiilor petroliere americane.

Interesul strategic al Washingtonului: bazinul Mării Caspice ar putea reprezenta o sursă suplimentară de carburanţi şi energie, în cazul în care petrolul din Golful Persic s-ar dovedi insuficient sau inaccesibil din cauza unui eventual conflict extins între o coaliţie de ţări musulmane din zonă, pe de o parte, şi Statele Unite şi Israelul, pe de altă parte.

Bartolomeu RĂILEAN

DINASTIA AMERICANĂ A CELOR O MIE DE ANI

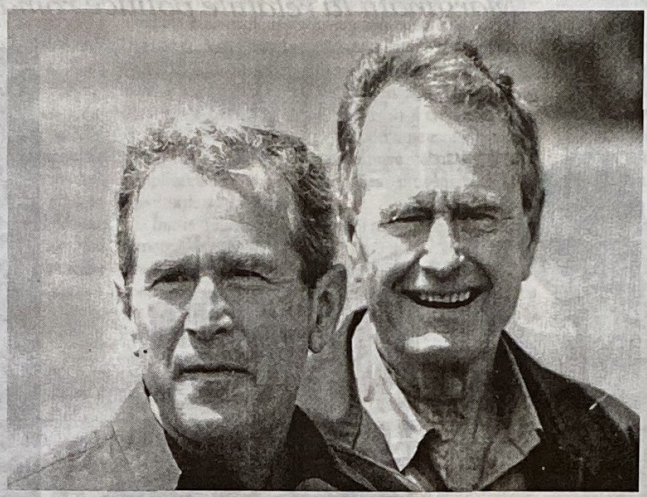

Dinasty

Statele Unite sînt conduse de un *preşedinte*. Naşterea lor, ca stat suveran, s-a făcut prin ieşirea violentă de sub tutela coroanei britanice. Sfidînd parcă această seculară tradiţie republicană, politica externă a actualei administraţii americane s-a lăsat pradă unui fel de *instinct dinastic*, rezumabil în formula: *"Ceea ce nu a făcut tatăl, să desăvîrşească fiul"*. George Bush senior este cel care a ordonat în 1991 operaţiunea "Furtună în deşert" – prima ofensivă militară asupra Irakului. George Bush junior ţine mult să ducă la capăt ceea ce părintele său a ezitat să facă: eliminarea lui Saddam Hussein. Dar nu numai atît. O dată cu sfîrşitul "războiului rece" şi cu victoria în războiul din Golf, Bush senior a ezitat să mai facă un lucru, pe care astăzi fiul are îndrăzneala să îl ducă la împlinire: impunerea *de facto* a ceea ce analistul Michael T. Klare, de la revista *The Nation*, numea *"US permanent military supremacy"* – supremaţia militară americană definitivă. Iată-ne iarăşi, în istoria omenirii, la momentul unui nou apogeu cezaric, la o altă viziune hitleriană a imperiului de o mie de ani, de astă-dată cu pretenţii de *happy-end* hollywoodian.

Este aici o sarcină dificilă, de care Bush Întîiul ar fi trebuit să se achite imediat după declararea decesului oficial al Uniunii Sovietice. Acum această misiune este pasată transgenerațional, de la tată la fiu. În cel mai important discurs al său asupra strategiei militare, în septembrie 1999, George W. Bush spunea că Statele Unite *"trebuie să profite la maximum de incredibila oportunitate – cea care li se oferă doar cîtorva naţiuni de-a lungul istoriei – de a extinde împărăţia păcii actuale către cel mai îndepărtat viitor. Aceasta ar fi o şansă de a proiecta influenţa paşnică a americanilor nu numai peste tot în lume, ci şi peste secole de acum înainte"*. Iată o declarată prioritate naţională şi internaţională, devenită practic o ambiţie obsesivă a familiei Bush. Tatăl actualului preşedinte lansase celebra sintagmă a *noii ordini mondiale*. Bush fiul vrea să o vadă transpusă în realitate şi promite o *pax americana* măsurată cu veacurile! Şi dacă tot a devenit psihanaliza în Statele Unite un fel de religie profană, atunci de ce să nu căutăm explicaţii chiar în acest registru. Poate că, privind printr-o astfel de grilă, am putea înţelege ceva din încăpăţînarea cu care Bush junior insistă să atace Irakul, deşi o bună parte a lumii se îndoieşte de oportunitatea unei asemenea operaţiuni. Să fie oare noul război împotriva Irakului dictat de "complexul lui Oedip"? În aceeaşi termeni freudieni, vrea oare fiul să îşi seducă mama, demonstrînd că e mai tare decît tatăl?

Paradigma unui aşa-zis "război religios"

Tendinţa de a aplica paradigma unui aşa-zis "război religios" peste tot în lume nu aparţine în exclusivitate radicalismului islamic, îmbătat de perspectiva unui *jihad* endemic împotriva Occidentului. Ea pare să se dezvolte, de fapt, ca o excrescenţă cancerigenă a politicii externe americane. Vechea confruntare ideologică Est-Vest pare să fie reformulată astăzi de mulţi americani în termenii unui potenţial *conflict religios între Occident şi Islam*. Jerry Vines, un foarte popular pastor din Jacksonville, Florida, membru al al Bisericii Baptiste (care numără peste 15 milioane de adepţi în Statele Unite), l-a calificat pe profetul Mahomed drept un *"pedofil posedat de demoni"*. Să ne fi întors oare la epoca expediţiilor militare decise în funcţie de categoriile absolute ale moralei creştine? Reţeaua teroristă Al Qaida este prezentată ca întrupare a Diavolului, Iranul şi Irakul fac parte dintr-o aşa-numită "axă a Răului". Occidentul este o *civitas Dei*, iar Statele Unite sînt binecuvîntate de Dumnezeu să păstorească omenirea spre pace şi prosperitate. Specialistul american în drept internaţional James Brown Scott crede că asistăm la o interpretare degradată a doctrinelor teologice creştine despre *războiul just*. Chiar dacă vieţuim practic în era microcipului, ne întoarcem la o variantă comico-laicizată a gîndirii Evului Mediu. Inamicul este asimilat cu un criminal posedat de Diavol, iar americanii sînt angelizaţi pe toate canalele mediatice, devenind un fel de "salvatori ai lumii", luptînd pentru o *justa causa*. O astfel de viziune dictează deja direcţiile majore ale politicii externe americane. Ea are drept temei *para-religios* o aplicare rudimentară, în stil de *western*, a "biblismului negustoresc american" (după o expresie a lui Petre Ţuţea).

Toţi, în jurul puterii hegemonice!

Pentru a-şi justifica şi chiar a-şi face acceptată dominaţia la nivel mondial, o supraputere trebuie să dovedească faptul că există pericole globale (terorismul islamic, Saddam, China etc.), care îi afectează pe toţi şi pe care jandarmul lumii ar fi dator, pasămite, să le elimine. *"Contextul psihologic al stării de urgenţă* – spune politologul italian Marco Tarchi – *este terenul ideal pentru experimentarea noilor capacităţi de expansiune a proiectului de occidentalizare a lumii, al cărui vehicul este hegemonia ideologică de tip liberal-american. Aşa se explică de ce, după 1989, s-au multiplicat aventurile militare purtate în numele valorilor occidentale, şi care au implicat mari eforturi de contracarare a tot ceea ce a însemnat opinii contra acestor operaţiuni şi a conflictelor în cauză pe care acestea le-au declanşat"*.

Conceptul de *rogue countries* desemna iniţial doar acele ţările care îi adăpostesc sau îi sprijină pe terorişti*. Acum, prin extensie, el poate indica şi acele naţiuni care pur şi simplu refuză ordinea mondială *à la americaine*. Naţiuni întregi pot deveni, în ochii americanilor de rînd, creaţii ale Necuratului. Prin diabolizare mediatică, prin teribile presiuni diplomatice, terorismul – inamic fantomatic, greu definibil, dificil de identificat – este invocat ca pericol global de extracţie religioasă. Un bun pretext pentru Washington să elimine posibilii concurenţi ai Statelor Unite. Naţiunile lumii, în special cele ale Europei, au tendinţa de a se constitui în noi blocuri economice şi militare. De foarte multe ori, apelurile ca Uniunea Europeană să îşi constituie o monedă unică (devenită deja o realitate operaţională), să aibă un sistem de securitate propriu, în cooperare cu Statele Unite, dar progresiv autonome în raport cu acestea, au fost percepute de gîndirea strategică americană ca o încercare a civilizaţiei occidentale de a se îndepărta de cordonul ombilical trans-atlantic. Un nou război împotriva regimului de la Bagdad reprezintă pentru Statele Unite o ocazie favorabilă de a reformula politica mondială, în sensul dorit de Washington, prin smulgerea forţată a consimţămîntului din partea comunităţii internaţionale. Efectul: polarizarea puternică a ţărilor aliate – dar şi a celor neutre – în jurul puterii hegemonice, cu susţinerea necondiţionată a politicii ei.

Bogdan RĂDULESCU

---

* Statele care se opun integrării în "noua ordine mondială" devin, în optica jandarmului mondial, ceea ce Noam Chomsky numea *Rogue States*. Termenul *rogue* din anglo-americană poate fi tradus printr-o paletă de adjective din categoria lui *horribile dictu* şi care denotă intenţia vădită de a criminaliza un subiect: "ticălos", "netrebnic", "trîntor", "mişel", "îndărătnic", "nemernic", "tîlhar", "şmecher".

AMĂGIRI & DEZAMĂGIRI

(urmare din numărul trecut)

Marginalii la relaţiile politice româno-americane (IV)

Pentru ca întregirea României – unirea Basarabiei, Bucovinei şi Transilvaniei cu Vechiul Regat – să fie recunoscută pe plan internaţional, omul politic ardelean Alexandru Vaida-Voievod, care a preluat conducerea delegaţiei ţării noastre la Conferinţa de Pace de la Paris după retragerea lui Ion I. C. Brătianu, a trebuit, conform propriilor sale cuvinte, "să facă saltul în prăpastie". Ce se ascunde în spatele acestei criptice metafore aflăm deschizând documentata lucrare a lui Horia Nestorescu Bălceşti, *Ordinul Masonic Român*, cu sugestivul subtitlu "Mai puţină legendă şi mai mult adevăr" (Casa de Editură şi Presă "Şansa" S.R.L., Bucureşti, 1993). Partea a doua a lucrării, intitulată sentenţios "Numele acestor oameni aparţin Istoriei", este de fapt un "dicţionar" al persoanelor care au făcut parte din numeroasele loji masonice constituite pe teritoriul României, începând cu "Loja Augustina", înfiinţată la Iaşi în 1742. La litera "V" întâlnim articolul "Vaida-Voievod Alexandru", din al cărui conţinut aflăm despre omul politic ardelean, cu un impresionat trecut de luptător naţionalist, următoarele date inedite: "La 07.07.1919 are loc în 16 rue Cadet, la sediul Marelui Orient al Franţei, audierea în vederea iniţierii în loja Ernest Renan (Paris)". Aşadar, la mai puţin de o lună de la preluarea conducerii delegaţiei României la Conferinţa de Pace, Alexandru Vaida-Voievod "făcea saltul în prăpastia" francmasoneriei. În continuare, ni se enumeră gradele succesive dobândite într-un ritm impresionant de omul politic român. După ce obţine cel mai înalt grad masonic, gradul 33, "la 21.06.1923 este ales membru emerit al Suveranului Sanctuar al României".

După spectaculosul "salt în prăpastie", Alexandru Vaida-Voievod, devenit prim-ministrul României în urma alegerilor din decembrie 1919, va semna la 16 ianuarie 1920 atât Tratatul cu Austria, cât şi Tratatul Minorităţilor, în forma în care ne-a fost impus de Consiliul Suprem. O semnătură care însă nu a avut darul să aducă un climat de destindere în relaţiile româno-americane. "Chestiunea evreiască" va continua să rămână o constantă a presiunilor exercitate de organizaţiile iudaice din Statele Unite, permanent nemulţumite de discriminările la care ar fi fost supusă evreimea din România. Dar tratamentul pe care îl aplica România evreilor nu a fost singurul teren de dispută cu Statele Unite. Încă din timpul lucrărilor Conferinţei de Pace, oamenii de afaceri americani "adulmecau în România o pradă bogată şi uşor de apucat", dacă se exploatau dificultăţile politice în care se zbătea ţara în acea perioadă. O situaţie cel puţin lipsită de loialitate faţă de un aliat pe care cei doi colaboratori de prim rang ai preşedintelui Wilson, Herbert Clark Hoover şi Bernard Mannes Baruch, nu numai că o tolerau, dar o încurajau pe faţă, accentul fiind pus pe petrolul românesc. Într-o scrisoare de la Paris, adresată locţiitorului său de prim-ministru din ţară, Ion I. C. Brătianu remarca dezamăgit şi totodată scârbit: "În culisele Conferinţei pluteşte un pronunţat miros de emanaţii de petrol".

Importanţa petrolului în evoluţia evenimentelor politice din ţara noastră, în perioada ce a urmat Conferinţei de Pace, este subliniată de Gheorghe I. Brătianu în lucrarea sa *Acţiunea politică şi militară a României în 1919*, frecvent citată în această analiză: "Tache Ionescu avea dreptate, mai târziu, când spunea la clubul conservator din Bucureşti, la începutul lui Iulie: «Va veni ceasul când se va dovedi că în atmosfera grea ce domneşte asupra României sunt şi câteva emanaţii de petrol». Se afla atunci într-o violentă polemică cu Vintilă Brătianu, acesta din urmă susţinând nevoia unui monopol de stat al produselor petrolifere, pe când adversarul său prefera concesionarea unor societăţi străine, spre a atrage capitalul de peste hotare. Lupta între naţionalismul economic şi colaborarea cu capitalul străin nu intrase încă în faza hotărâtoare. Nu e însă mai puţin adevărat că această problemă a petrolului, tezaur mai blestemat decât aurul Rinului din legenda Nibelungilor, constituie cheia tuturor evenimentelor care au urmat".

În România, exploatarea industrială a "aurului negru" datează din cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea, prima instalaţie modernă pentru distilarea ţiţeiului fiind construită în 1857 la Râfov, lângă Ploieşti. Dar lipsa de capital autohton, precum şi interesul ţărilor din apusul Europei, dependente de produsele petrolifere americane, scumpe din cauza costurilor mari de transport, au făcut ca petrolul românesc să devină un domeniu de interes pentru companiile internaţionale. Ele îşi vor face apariţia pe piaţa românească după 1895, anul intrării în vigoare a Legii Minelor (prima legiferare de acest fel din ţara noastră, care a lăsat petrolul românesc pradă capitalurilor străine).

"Mirosul petrolului şi câştigurile mari – scrie George Nicolescu în cartea sa *Înculisele «Celor şapte surori»*, apărută în 1984, la Editura Politică – au atras şi capitaluri din Statele Unite şi Germania. Începând din 1895, o serie de reprezentanţi ai lui Standard Oil din New Jersey şi-au făcut apariţia în regiunea petroliferă Prahova, aşteptând prilejul prielnic infiltrării. Rockefeller a acordat o atenţie deosebită petrolului românesc, atât pentru a-şi diversifica sursele de aprovizionare, cât mai ales pentru a-şi întări poziţia faţă de pătrunderea petrolului rusesc în Europa centrală... În 1903 a fondat compania pentru comercializarea produselor petroliere C. F. Couthard, concern deghizat proprietatea lui Standard Oil, care în 1904 s-a transformat în Româno-Americana S.A., încorporat formal ca o companie românească, întregul capital, de două milioane franci, fiind însă deţinut de Standard Oil".

Legea Minelor din 1895, elaborată de guvernul conservator al lui Petre Carp, care oferea posibilitatea capitalului străin să pătrundă, fără îngrădiri, în exploatarea bogăţiilor subsolului, în general, şi a petrolului, în special, a fost viguros contestată de opoziţia liberală, fiind considerată drept un atentat la adresa intereselor economice naţionale. Adepţi ai principiului "prin noi înşine", liberalii vor folosi primul prilej favorabil pentru a corecta efectele negative provocate de legea din 1895. Primul pas în această direcţie a fost făcut prin Constituţia din 1923, care la Art. 19 prevedea: "Zăcămintele miniere precum şi bogăţiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului... O lege specială va determina normele şi condiţiunile de punere în valoare a acestor bunuri...". Legea specială va fi elaborată un an mai târziu – Legea Minelor din 1924, care de fapt a fost o lege a petrolului. Şi deşi această nouă lege nu afecta privilegiile dobândite de companiile internaţionale prin legea anterioară, ea a fost permanent atacată de cercurile politice şi economice, atât din ţară, cât şi din străinătate. Controversele, având la origine noua lege a minelor, au fost analizate şi expuse obiectiv de istoricul Gh. Buzatu în ampla sa lucrare *O istorie a petrolului românesc*, apărută în 1998 în Editura Enciclopedică, din care reproducem următorul pasaj:

"Între 1924 şi 1929, trusturile mondiale au întreţinut necontenit în presa străină o campanie ostilă României. În perioada respectivă, paginile unor prestigioase şi influente ziare din Occident (*The Times*, *Petroleum Times*, *The Economist*, *Manchester Guardian Comercial*, *Daily News*, *Chicago Daily*, *Tribune*, *The Sunday Times* ş. a.) au găzduit atacuri contra statului român, a politicii sale petroliere şi a legii minelor. Există dovezi certe că această campanie de denigrare şi de boicot a României, provocată de nemulţumirea faţă de prevederile restrictive ale legii minelor, a fost iniţiată şi îndrumată de Standard Oil Co. şi Royal Dutch-Shell. Atacurile la adresa României din presa apuseană – dintre care multe au fost preluate, în ţară, de partidele de opoziţie în acţiunea lor de răsturnare a guvernelor liberale – s-au integrat astfel campaniei generale purtate contra legii din 4 iulie 1924 de către cele două trusturi, care au făcut « tot ce le-a stat în putinţă pentru a parveni la dărâmarea ei». O imagine concludentă în privinţa tonului campaniei de presă externe ne-o oferă această declaraţie a bancherului american William Halbrook, fost ministru federal şi acţionar la Standard Oil Co., apărută în paginile unui ziar financiar din Viena: «...Capitalul american (...) îşi vede periclitate interesele sale în România. Din această cauză, va fi absolut necesar să luăm măsuri de apărare pe tărâmul economic. Dacă chestiunea legii minelor nu va fi rezolvată spre satisfacţia generală, s-a sfârşit cu orice tratative şi cu orice contact cu România de acum înainte»".

În anul 1928, guvernarea liberală este urmată de o succesiune de guverne naţional-ţărăniste (Maniu, Mironescu, Vaida-Voievod), care vor conduce ţara, cu o întrerupere de mai puţin de un an (aprilie 1931-ianuarie 1932, guvernul Iorga), până în 1933. Schimbarea va fi una de substanţă. Politica "prin noi înşine", susţinută de Vintilă Brătianu şi aplicată cu consecvenţă de guvernele liberale, va fi înlocuită cu doctrina "porţilor deschise". Promotorul ei, economistul Virgil Madgearu, va duce o campanie propagandistică susţinută pentru a-i pune în evidenţă superioritatea şi avantajele faţă de "naţionalismul economic agresiv" al guvernării liberale. Consecinţa reorientării politicii economice a fost abrogarea Legii Minelor din 1924 şi promulgarea, în martie 1929, a unei noi legi privind exploatarea bogăţiilor subsolului, care, la art. 30, stipula: "Concesiunile se pot

☛

Gabriel CONSTANTINESCU

acorda societăţilor de orice fel, române şi străine, care îndeplinesc formele cerute de legile române, precum şi persoanelor juridice de orice fel". Noua orientare economică nu a rămas fără ecou. Charles Wilson, ministrul S.U.A. la Bucureşti, informa Departamentul de Stat că legea naţional-ţărănistă a minelor reprezenta o "răsturnare completă" a politicii în domeniul exploatării petrolului. O "răsturnare" care servea interesele societăţii Româno-Americane, filiala concernului Standard Oil în România!

Prin revenirea la guvernare, în 1933, a liberalilor, situaţia privilegiată a capitalului străin nu va suferi schimbări. Guvernul liberal, condus scurt timp de I. G. Duca şi apoi de Gh. Tătărăscu, nu va relua politica "prin noi înşine", întreruptă de guvernarea naţional-ţărănistă. Ea va rămâne, până în zilele noastre, doar o filă de istorie, legată de numele unui mare român, Vintilă Brătianu. Ca urmare, în timpul guvernării liberale din 1933-1937, relaţiile politice româno-americane se vor menţine la fel de destinse ca şi în timpul guvernării naţional-ţărăniste.

Caracterizând legăturile Statelor Unite cu România în perioada interbelică, istoricul american de origine evreo-română Stephen Fischer-Galaţi scrie în lucrarea sa *România în secolul al XX-lea*: "Din punct de vedere istoric, legăturile dintre cele două ţări fuseseră nesemnificative. Puţini români ştiau limba engleză, şi încă mai puţini vizitaseră America. Tot astfel, puţini americani fuseseră în România înainte de război, de fapt nu erau mulţi cei ce ştiau să localizeze geografic România. Emigraţia română spre Statele Unite se încheiase înainte de război, iar a doua generaţie de româno-americani era puţin numeroasă şi în general apolitică. Interesele economice se limitau la investiţii în companii petroliere, precum Standard Oil, şi în câteva filiale ale unor corporaţii americane mai mici".

Starea de acalmie în relaţiile româno-americane, bazată pe reglementările favorabile părţii americane în domeniul exploatării petrolului, va fi tulburată de consecinţele alegerilor parlamentare din decembrie 1937, la care guvernul liberal nu obţine majoritatea necesară continuării guvernării. Confruntat cu ascensiunea Mişcării Legionare, pe care regele Carol al II-lea o considera o gravă ameninţare, nu atât pentru ţară, cât pentru interesele sale personale, încearcă o soluţie de guvernare care se va dovedi neviabilă. Încredinţează formarea guvernului poetului Octavian Goga, care împreună cu profesorul universitar A. C. Cuza, cunoscut pentru activitatea sa antisemită, erau şefii Partidului Naţional Creştin. Să mai notăm că din cabinetul format de Octavian Goga făceau parte două personalităţi care vor influenţa masiv situaţia României în ajunul şi în timpul celui de-al doilea război mondial: generalul Ion Antonescu şi omul politic Armand Călinescu, transfug din rândurile Partidului Naţional Ţărănesc.

În virtutea principiului "România e a românilor", guvernul Goga-Cuza a luat o serie de măsuri antisemite. Astfel, a interzis apariţia unor ziare evreieşti (*Dimineaţa*, *Adevărul*, *Lupta* şi publicaţiile lor anexe), a suprimat subvenţiile cultului mozaic, din unele barouri avocaţii evrei au fost excluşi şi s-a iniţiat o acţiune de verificare a drepturilor de cetăţenie ale evreilor. Reacţiunea străinătăţii faţă de aceste măsuri nu a întârziat. Guvernele Franţei şi Angliei au protestat energic, iar Rusia şi-a rechemat ministrul la Moscova, refuzând să aibă raporturi cu un guvern naţionalist. Dar cele mai vehemente proteste au avut loc în Statele Unite, dovedind încă o dată solidaritatea iudaică pe plan mondial. În memoriile sale, intitulate *Cronica unui român în veacul XX*, G. I. Duca, fiul fostului prim-ministru liberal I.G.Duca, diplomat de carieră, aflat în post la Legaţia României de la Washington, scrie: "Cele şapte săptămâni ale acestei formaţiuni ministeriale naţional-creştine a fost într-adevăr un vis rău. Presa americană ne ataca cu vehemenţă din pricina campaniei anti-semite a noului guvern. Patima şi superficialitatea îşi dăduseră parcă mâna, reuşind să ne acopere cu oprobriul şi râsul străinătăţii".

Numai după 44 de zile de guvernare, Regele Carol al II-lea demite cabinetul condus de Octavian Goga şi îl înlocuieşte cu unul sub preşedinţia nominală a Patriarhului Miron Cristea, dar în realitate condus de el însuşi. A fost primul pas spre instaurarea unui regim de autoritate personală. Pentru a crea impresia că acţiunea sa se bucură de consensul naţiunii, în noul guvern au fost cooptaţi, ca miniştri fără portofoliu, toţi foştii prim-miniştri din România Mare. Singurii care au refuzat această umilitoare "demnitate" au fost Iuliu Maniu şi Octavian Goga. Piesele de rezistenţă ale noului edificiu politic erau Armand Călinescu, ministrul de Interne, şi Gheorghe Tătărăscu, ministrul de Externe, ambii mai mult sau mai puţin dezertori din partidele din care făceau parte, dar "slugi preasupuse" ale monarhului şi ale metresei acestuia, evreica Elena Lupescu-Wolf.

"După dezlănţuirea presei evreieşti în Statele Unite împotriva României – scrie tânărul diplomat G. I. Duca – jurnalele au privit dictatura Suveranului cu oarecare simpatie. Din păcate, însă, dânsul nu avea autoritatea morală pe care – de pildă – cumnatul său Alexandru [Regele Iugoslaviei, asasinat în anul 1934 la Marsilia, împreună cu Louis Barthou, ministru de Externe al Franţei, de teroriştii croaţi – n. n.] o avusese într-o situaţie similară, încrederea pe care străinătatea o avea într-însul fiind dublată de un mare scepticism, ceea ce complica evident şi mai mult misiunea reprezentanţilor noştri în posturile pe care le ocupau".

Într-un ritm specific instaurării regimurilor dictatoriale, democraţia din România, clădită cu eforturi considerabile şi renunţări la privilegii, de-a lungul unui veac, a fost desfiinţată brutal, fiind înlocuită cu regimul pe care istoria îl va consemna sub denumirea de "dictatura regală". La numai două zile de la instaurarea noului guvern, a fost suspendată inamovibilitatea magistraturii. Prin această măsură Justiţia şi-a pierdut independenţa şi magistraţii, pentru a-şi păstra funcţiile, trebuiau să se supună comenzilor politice, în fapt ordinelor regale. La 21 februarie este publicată o nouă constituţie, pregătită din timp după indicaţiile Regelui. Urmarea acestei constituţii a fost dizolvarea partidelor politice şi remanierea guvernului Patriarhului Miron Cristea. În locul miniştrilor fără portofoliu a fost creată demnitatea de "consilier regal", conferită foştilor prim-miniştri, de a căror figuraţie Regele avea nevoie pentru a da o spoială de legitimitate dictaturii personale pe care o instaurase. Şi din nou singurii care au refuzat să se costumeze în ridicolele uniforme de consilieri regali au fost Iuliu Maniu şi Octavian Goga.

Principalul obiectiv spre care s-a înverşunat cu furie demenţă dictatura regală a fost Mişcarea Legionară. Întemeietorului ei, Corneliu Codreanu, la îndemnul camarilei regale, "consilierul regal", profesorul Nicolae Iorga, i-a intentat un proces de defăimare, soldat cu o condamnare de şase luni de închisoare. Concomitent sunt arestaţi toţi fruntaşii Mişcării şi internaţi în lagărele de concentrare înfiinţate de guvern la Tismana, Dragomirna, Miercurea Ciuc şi Vaslui. Următorul pas în vederea anihilării Mişcării a fost înscenarea unui nou proces împotriva lui Codreanu, de data aceasta acuzaţia fiind: "încercare de lovitură de Stat şi trădare de ţară". Regizorul acestei odioase farse juridice, comandată de cuplul regal "Carol-Lupeasca" şi încheiată cu o condamnare de "zece ani muncă silnică", a fost (ca în toate acţiunile murdare puse la cale de "Rex") ministrul de Interne Armand Călinescu.

Se pare însă că "cei zece ani de muncă silnică" puşi pe umerii lui Corneliu Codreanu nu au fost îndeajuns spre a mulţumi atât cercurile iudaice din ţară şi din străinătate, cât şi democraţiile occidentale aflate în pragul unui conflict deschis cu regimurile naţionaliste din Europa. Ca în multe alte situaţii similare, soluţia adoptată de cei care vedeau în creştinismul şi naţionalismul Mişcării Legionare un obstacol în calea ţelurilor lor de dominaţie a lumii a fost aplicarea înfricoşătorului imperativ talmudic: *Tob şebagoim harog!* – "Pe cel mai bun dintre *goim* (neevrei), ucide-l!". În noaptea de 29 spre 30 noiembrie 1938, sub pretextul unei tentative de evadare de sub escortă, Corneliu Codreanu şi încă 13 legionari au fost asasinaţi prin strangulare (execuţie rituală!), de către jandarmi, în marginea pădurii Tâncăbeşti.

"O explozie de bucurie – scrie Mihail Sturdza în *România şi sfârşitul Europei*, Editura Dacia, Rio de Janeiro-Madrid, 1966 – a scuturat presa internaţională la vestea uciderii Căpitanului. *Times* din Londra şi *Times* din New York strigau: «Bine aţi făcut!». Asasinarea lui Corneliu Codreanu nu a fost însă sfârşitul răfuielilor Regelui Carol al II-lea cu Mişcarea Legionară. Persecuţiile împotriva legionarilor au devenit un fapt la ordinea zilei. Ele culminară cu torturi şi crime greu de imaginat că au putut fi înfăptuite de români din mijlocul unui popor care pretinde a fi «bun, blând şi iertător»".

Ca un răspuns la fărădelegile săvârşite de aparatul represiv al regimului carlist, în ziua de 21 septembrie 1939, o echipă de 9 legionari – "Răzbunătorii" – îl împuşcă pe Armand Călinescu, devenit prim-ministru după moartea Patriarhului Miron Cristea. A urmat o hecatombă fără precedent în istoria României: 247 de legionari, de toate categoriile, cu precădere gradele şi intelectualii Mişcării, au fost ucişi, ordinul de represalii fiind dat de generalul Gh. Argeşeanu, numit prim-ministru în locul lui Armand Călinescu. Trupurile celor împuşcaţi erau azvârlite la răspântiile drumurilor şi lăsate acolo zile întregi, ca nişte hoituri de animale.

Comentând această pagină ruşinoasă din istoria contemporană a românilor, Generalul Platon Chirnoagă scrie în, *Istoria politică şi militară a războiului României contra Rusiei sovietice*, Editura Carpaţi, Madrid, 1958: "Este de remarcat că în timp ce Regele întrebuinţa astfel de metode criminale în conducerea statului, oamenii politici aparţinând partidelor democratice n-au ridicat nici un protest. Existau lagăre de concentrare unde deţinuţii – toţi legionari – erau supuşi la diferite torturi, sau erau omorâţi fără vină şi fără judecată. Oamenii politici se prefăceau că chestiunea nu-i priveşte şi că răspunderea cădea asupra Regelui. În toate aceste acte sau evenimente, Regele Carol apare ca iniţiatorul sau provocatorul lor. O ambiţie nemăsurată şi un diabolic spirit de dominaţie l-au împins la asasinate şi acte de brutală autoritate în conducerea statului. Dezmembrarea ţării pe frontierele de răsărit, apus şi sud, în favoarea Rusiei, Ungariei şi Bulgariei, din vara anului 1940, a căzut tot în sarcina lui, el fiind singurul responsabil de politica externă a ţării. La acestea trebuie să se mai adauge o nestăpânită poftă de a jefui avutul statului, precum şi desconsiderarea aruncată naţiunii prin prezenţa în permanenţă lângă el a Elenei Lupescu".

În anii dictaturii regale, relaţiile externe ale României s-au limitat la ţările europene, bătrânul continent fiind cazanul care clocotea. Un clocot care a dus la dezmembrarea României Mari. În privinţa legăturilor cu Statele Unite este foarte puţin de spus. Cercetând cele mai sigure surse referitoare la acea perioadă, memoriile Regelui Carol, ale lui Armand Călinescu şi ale lui Grigore Gafencu, persoanele cele mai avizate în acest domeniu, descoperim doar trei menţiuni, lipsite de relevanţă. *Însemnările politice* ale lui Armand Călinescu menţionează o remarcă a Regelui Carol, care îl cita pe diplomatul american W. C. Bullit, ambasadorul S.U.A. la Paris, care ar fi spus că "America se interesează de România, ea fiind cheia în estul Europei". Celelalte două se găsesc în *Însemnările zilnice* ale Regelui Carol. Prima datează din 17 aprilie 1939, când "a primit pe domnul G..., un american prieten al lui Roosevelt, care se ocupă în *State Departament* cu acordurile economice". Cea de a doua datează din 17 august 1939, când a primit în audienţă pe omul de afaceri Ben Smith, de asemenea "prieten al lui Roosevelt", despre care spune că "se aştepta să fie mai interesant".

În rest, până la intrarea României în război, două atitudini distincte. Pentru americanul de rând, România, dacă întâmplător auzise de ea, era aşa cum o caracteriza (ironic, dar realist) jurnalistul H. R. Knickerbocker, luând drept etalon clica Regelui Carol: "*Quand tout un peuple vole, c'est la Roumanie*". Pentru forurile iudaice internaţionale, însă, românii erau, folosind terminologia de astăzi, "subiect de atentă monitorizare". Era urmărită cu atenţie evoluţia naţionalismului românesc, din care ştiau că prigoana Regelui Carol nu atinsese decât "vârful aisbergului".

(va urma)

O SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE ELIE WIESEL

Vara anului 1940 a fost o perioadă tragică pentru România. După ce văzuse cum Anglia şi Franţa au lăsat ca Germania să acapareze Austria (1938), Cehoslovacia (1938) şi Polonia (1939), cât şi ca Rusia să acapareze jumătate din Polonia (1939) şi o treime din Finlanda (primăvara anului 1940), în vara anului 1940 România ajunsese în pericolul de a urma soarta Austriei, Cehoslovaciei şi Poloniei, de a nu mai exista ca stat naţional.

La 26 iunie 1940, Rusia fură de la România provinciile Basarabia şi Bucovina de Nord. Peste 350.000 de români se refugiază în România, peste 200.000 de români sunt deportaţi de ruşi în gulagul din Siberia, unde cei mai mulţi vor muri, şi peste 150.000 sunt exterminaţi pe loc.

La 30 august 1940, prin Dictatul de la Viena, Ungaria fură de la România, Transilvania de Nord (împreună cu oraşul Sighet). Peste 300.000 de români se refugiază în România, peste 150.000 sunt deportaţi de autorităţile ungureşti şi peste 50.000 de români sunt exterminaţi de unguri.

Perioada 1940-1945 a fost o perioadă de coşmar pentru românii de pe teritoriile din Transilvania de Nord, cotropite de Ungaria.

La 5 septembrie 1940, cu ajutorul Germaniei, Bulgaria fură sudul Dobrogei de la România. Peste 40.000 de români se refugiază în România. În perioada iunie-septembrie 1940, România a fost sub pericolul să dispară de pe harta Europei. În 2002, puţini sunt cei care mai ştiu acest lucru, pentru că, din păcate, în ultimii ani, asistăm la un curent (atât în Europa cât şi în America), care vrea să ascundă şi să nege tragedia prin care a trecut poporul român în perioada iunie-septembrie 1940.

În 1993, la inaugurarea "U.S. Holocaust Memorial Museum", d-l Elie Wiesel spunea: *To forget would mean to kill victims a second time. We could not prevent their first death; We must not allow them to be killed again* ("A uita înseamnă a ucide victimele a doua oară. Nu am putut să prevenim prima moarte. Măcars-o evităm pe cea de-a doua!").

La rândul nostru, şi noi, românii, în special românii americani, avem datoria să nu uităm de suferinţele românilor. A uita victimele neamului nostru înseamnă ca victimele să fie omorâte a doua oară! *NEVER AGAIN!*

Stimate domnule Elie Wiesel, la sfârşitul lunii iulie 2002 aţi revizitat oraşul dvs. natal – Sighetul Marmaţiei, din România, şi aţi retrăit atât amintirile frumoase din perioada copilăriei, cât şi amintirile dureroase privind tragedia deportării la lagărul de exterminare nazist din Auschwitz (1944).

Cu această ocazie aţi spus locuitorilor din Sighetul Marmaţiei următoarele: "Cei mai mulţi dintre dvs. v-aţi născut după aceea. Tot ce s-a întâmplat atunci nu este responsabilitatea dvs. Poate că părinţii şi bunicii dvs. mai trăiesc. Duceţi-vă acasă şi întrebaţi-i cum era atunci când aici la Sighet trăia o comunitate evreiască prosperă şi cum acum nu mai este nici un evreu. Întrebaţi-i cum s-au simţit după acea noapte, după 1944, dacă au dormit bine după aceea".

Deci doriţi ca băiatul meu să mă întrebe ce am făcut eu în 1944 când trupele nemţeşti şi ungureşti v-au trimis la lagărul de exterminare nazist de la Auschwitz. Doriţi să ştiţi dacă "am dormit bine după aceea". Acum, în 2002, găsesc afirmaţiile dvs. foarte jignitoare. Ştiţi foarte bine ce s-a întâmplat cu populaţia românească din Sighet între 1940-1944, deoarece citindu-vă memoriile înţeleg că vă place istoria. Să mergem împreună în timp şi să analizăm ce am făcut eu şi ce aţi făcut dvs. în perioada 1940-2002.

Eu m-am născut în 1922, în Sighet. Părinţii mei fuseseră împroprietăriţi în 1925, după reforma agrară, şi trăiau destul de bine din munca pământului şi din creşterea animalelor, fiind binevăzuţi în comunitate, ca ţărani înstăriţi. În 1939, am urmărit cu frică miile de refugiaţi din Polonia care au trecut prin oraşul nostru. Aveam 17 ani atunci şi înţelegeam că ceea ce se întâmpla în Polonia era foarte grav. Părinţii mei căutau să mă liniştească, spunându-mi că Anglia şi Franţa ne vor apăra! Dar, la sfârşitul anului 1939, Polonia era împărţită între Germania şi Rusia, timp în care Franţa şi Anglia au stat şi s-au uitat fără să facă nimic!

În urma Pactului Molotov-Ribbentrop, pe data de 26 iunie 1940, Rusia a dat un ultimatum României să evacueze Basarabia şi Bucovina de Nord. După cum ştiţi foarte bune, comuniştii ruşi imediat au activat "Coloana a V-a" din Basarabia şi Bucovina de Nord, formată din minorităţile ostile guvernării româneşti (ruseşti, ucrainene şi evreieşti), care au ucis mulţi români civili, autorităţi româneşti şi trupe româneşti care se retrăgeau.

În urma acaparării de către comuniştii ruşi a Basarabiei şi Bucovinei de Nord, peste 350.000 de români au devenit refugiaţi. 200.000 de români au fost deportaţi în Siberia şi peste 150.000 de români, în special cei care în 1918 au militat pentru Unirea cu România au fost exterminaţi. Noi, românii din Sighet am trimis bani şi ajutoare refugiaţilor români din aceste provincii româneşti furate de ruşi. Poate va aduceţi aminte că şi prin Sighet au trecut câteva sute de refugiaţi români din Bucovina de Nord.

Acum, la rândul meu, vă întreb: dumneavoastră, familia dumneavoastră şi comunitatea dvs. evreiască din Sighet, ce aţi făcut pentru aceşti refugiaţi români? Cum aţi dormit între 26-27 iunie 1940, când atât de mulţi români au suferit cumplit?

Din păcate, peste puţin timp, la o lună şi jumătate după tragedia din Basarabia şi Bucovina de Nord, a venit şi rândul nostru, al românilor din Sighet să suferim. Pe data de 30 august 1940, în urma Diktatului de la Viena impus de Hitler, România a fost forţată să cedeze Ungariei Transilvania de Nord, inclusiv oraşul Sighet. Peste 300.000 de români au devenit refugiaţi sau au fost expulzaţi, mii de români au fost bătuţi şi omorâţi. Prigoana autorităţilor ungureşti împotriva românilor a fost cumplită. După cum ştiţi foarte bine, d-le Wiesel, o mare parte din populaţia românească din Sighet a fost nevoită să se refugieze în România. Cei care au rămas au fost terorizaţi (bătuţi, închişi, omorâţi) de către autorităţile ungureşti. În perioada 1940-1944, peste 50.000 de români au fost omorâţi de autorităţile ungureşti în Transilvania ocupată. Îmi amintesc cum în primele zile când au intrat trupele ungureşti în Sighet, comunitatea ungurească şi evreiască din oraş era foarte fericită pentru că "s-a terminat cu ocupaţia românească".

În cartea *All rivers run to the sea* singur declaraţi: *A consequence was that Sighet became Maramorossziget again. The population joyfully greeted the first "motorized" units of the Hungarian Army: troops on bicycles. My mother, too, was pleased with our change of nationality. For her is was a kind of return to her childhood for which thanks were due to God* – p. 28 ("O consecinţă a fost aceea că Sighetul a devenit din nou *Maramorossziget*. Populaţia a salutat cu bucurie primele unităţi «motorizate» ale armatei ungare: trupe pe bicicletă. Şi mama mea s-a bucurat de schimbarea naţionalităţii. Pentru ea aceasta a însemnat o întoarcere la copilărie, fiind recunoscătoare lui Dumnezeu"). Aşa că acum, la rândul meu, vă întreb, d-le Elie Wiesel, cum aveţi tupeul şi lipsa de omenie să mă întrebaţi cum am dormit în 1944, când între 1940-1944 nu aţi făcut nimic pentru familia mea, care a suferit cumplit în urma teroarei ungureşti?

De ce acuzaţi pe românii din Sighet că nu au făcut nimic pentru comunitatea evreiască, când ştiţi foarte bine că românii din Sighet, din 1940 şi până în 1944, au suferit cumplit sub teroarea administraţiei ungureşti, erau oropsiţi şi nu aveau puterea politică şi militară să facă ceva?

D-le Elie Wiesel, la rândul meu, vreau să ştiu cum v-aţi simţit după august 1940, când românii din Sighet au fost prigoniţi şi omorâţi de autorităţile ungureşti. Aş vrea să ştiu dacă după august 1940 "aţi dormit bine".

Dar să continui amintirile despre Sighet. În 1941, autorităţile ungare au dat afară familia mea de pe pământul pe care îl obţinuse în urma reformei agrare din 1925. În septembrie 1941, am ajuns refugiaţi la Ploieşti, la un unchi al mamei. În anul 1943, când aveam 21 de ani, am fost înrolat în Armata Română. Până în 1944 am luptat pe frontul rusesc, din 1944 am luptat pentru eliberarea Transilvaniei de sub unguri şi în 1945 mă aflam cu trupele româneşti la graniţa Ungariei cu Cehoslovacia.

Împreună cu familia mea m-am întors la Sighet în primăvara anului 1946, la vârsta de 26 de ani, după o absenţă din Sighet de 5 ani. Ne-am întors la pământul nostru şi am încercat din greu să ne refacem viaţa. Casa noastră am găsit-o distrusă şi tot ce lăsasem fusese furat de vecinii noştri (!) din Sighet.

După cum ştiţi şi scrieţi în cartea *All rivers run to the sea*, după 1944, trupele ruseşti au pus ca şefi ai poliţiei, închisorilor şi lagărelor de muncă obligatorie pe o mulţime de tineri evrei comunişti. *The red army had given control of the police to some young Jewish communists returning from Bucharest, the labor battalions, and the camps. Whom else could they have any confidence in? One of them, Aczi Mendelowics, later became Amons Monor, chief of formidable Shin Beth Security Service in Israel"* – pp. 147-148 (Armata Roşie a dat închisorile au căpătat şefi similari. În cine altcineva să fi avut ruşii încredere? Unul dintre aceştia, Aczi Mendelowics, a devenit mai târziu Amons Monor, şeful formidabilului Serviciu Secret israelian, *Shin Beth*). Aceşti comunişti evrei au început o adevărată teroare împotriva a tot ce era omenesţe.

(continuare în pag. 11)

Cu stimă,
Gheorghe Dima,
cetăţean din Sighet

Elie Wiesel copil, cu mama şi surorile sale

REDOBÂNDIND CĂILE STRĂVECHI

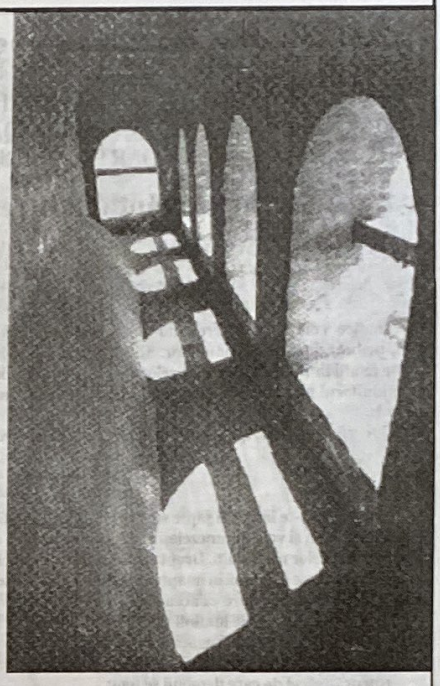

"IISUS HRISTOS ESTE ACELAŞI, IERI, ASTĂZI ŞI ÎNTOTDEAUNA"

Materialul publicat în continuare ne-a fost semnalat de către Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, martor atent al fenomenului ortodox în America (a se vedea şi recentul volum* Occidentali convertiţi la Ortodoxie *apărut la Editura Christiana din Bucureşti).

Avem de a face cu un caz mai puţin obişnuit: convertirea la Ortodoxie nu a unui ins izolat, ci a unei întregi grupări religioase neoprotestante, pornind chiar de la experimentarea practică a trăirii în duh ortodox. Am considerat pilduitor să traducem şi să publicăm acest text mărturisitor, mai ales că la noi acasă, în chiar aria tradiţională a Ortodoxiei, există, din păcate, destui care se lasă atraşi de prozelitismul sectar, părăsind adevărata Biserică a lui Hristos pentru fel de fel de aventuri para-religioase. Unii ca aceştia nu se deosebesc tipologic de acei "sălbatici" din Lumea Nouă care îşi dădeau aurul şi pietrele preţioase pe sticlele colorate ale conchistadorilor.

Mărturia fratelui Dennis L. Corrigan îi va pune poate pe gânduri şi ne va ajuta pe toţi să înţelegem mai bine bogăţia nepreţuită a propriei noastre Tradiţii, care stă mai presus de toate ispitele ieftine ale veacului, rămânând darul cel mai de seamă pe care Dumnezeu l-a făcut neamului nostru încă de la obârşiile lui.

Ceea ce urmează este o revizuire a unei scrisori pe care noi am adresat-o Bisericii Internaţionale a Neclintitei Evangheli [în continuare: Neclintita], pentru a explica decizia noastră de a ne retrage din această organizaţie, dorind să fim catehizaţi spre a primi botezul în Biserica Ortodoxă [...].

Compania Carpenter este pe cale de a deveni parte a Bisericii Ortodoxe. Evident, acest lucru înseamnă că trebuia să ne retragem din Biserica Internaţională a Neclintitei Evangheli, lucru pe care l-am şi făcut la începutul lunii mai 1996. Acesta este, de fapt, punctul culminant al unei călătorii pe care am început-o în 1987, când Duhul Sfânt ne-a poruncit să întrebăm "de căile celor de demult" (*Ieremia* 6:16).

ÎNCEPUTUL UNEI CĂLĂTORII

Începutul căutării căilor străvechi nu a fost iniţiat până în 17 iunie 1989, când am început să ne întâlnim pentru rugăciune în fiecare dimineaţă la ora 6. Curând am numit această întâlnire *priveghere*, nume dat acestui serviciu religios nocturn de peste 1500 de ani. Era imposibil să anticipăm la vremea aceea unde ne va duce această cale sau să prevedem că privegherea va dura atât de mult sau va deveni ceea ce este.

Când am început privegherea, baza noastră era Rugăciunea Domnească. Cam la o lună după aceea, Duhul Sfânt ne-a călăuzit în a începe săvârşirea Euharistiei. Mai târziu a fost adăugat cultul şi, pe măsură ce acest proces a continuat, mai adăugând un anumit element, mai eliminând altul, privegherea a devenit treptat un alt fel de întâlnire. Cu toate că forma ei se schimba, un lucru rămânea constant: întâlnirea a început din prima zi şi a continuat până în prezent cu sentimentul puternic, stăruitor şi palpabil al prezenţei lui Dumnezeu, fapt remarcat de fiecare vizitator. În orice caz, cu cât prelungeam privegherea noastră zilnică, cu atât calea noastră se abătea de la cea pe care o urmasem împreună cu Neclintita.

Deşi recunoşteam că am devenit ceva unic în mijlocul bisericilor Neclintitei, am fost întotdeauna convinşi că ne aflăm în interiorul graniţelor toleranţei pentru diversitate. Totuşi în vremea din urmă, în special de la întâlnirea noastră cu Ortodoxia, am devenit conştienţi de faptul că depăşisem aceste graniţe.

O CONCENTRARE SPIRITUALĂ

După doi ani, devenisem nişte oameni cu o intensă concentrare spirituală. Presupun că acest lucru este de aşteptat de la nişte oameni care se întâlnesc zilnic pentru rugăciune. Începusem să ne concentrăm atenţia asupra unor lucruri despre care doar vorbisem înainte. Deveniserăm cu toţii fideli în petrecerea unui moment de tăcere zilnică dinaintea lui Dumnezeu. Era pentru prima dată când fiecare dintre noi experimenta consecvent, pe termen lung, fidelitatea în această privinţă.

Devenisem acel fel de comunitate la care doar visasem înainte. Învăţam ce înseamnă într-adevăr a fi "familia lui Dumnezeu" ca aspect a realităţii practice, zilnice. Întâlnindu-ne zi de zi în comunitatea rugăciunii, nu ne mai puteam tolera unii altora micile păcate şi actele de neascultare pe care ne deprinsesem să le ignorăm pe vremea când obişnuiam să ne întâlnim doar printre noi. Devenisem oamenii disciplinei întru memorizarea Scripturii. Memorasem *I Ioan*, *Romani*, *Ioan*, iar acum memoram *Galateni*.

O DIRECŢIE LITURGICĂ ŞI PATRISTICĂ

Întâlnirea noastră zilnică a făcut imposibile acele variaţii permise de un program doar săptămânal. De aceea, rugăciunea noastră zilnică se desfăşura după acelaşi tipic. Dar, spre uimirea noastră, cu cât repetam mai mult rugăciunile şi cântecele, cu atât acestea aveau mai mult sens pentru noi. Rezultatul era previzibil: privegherea noastră zilnică a devenit treptat *liturgică*.

În 1992, când m-am retras la Mănăstirea Sf. Andrei, o mănăstire benedictină, am cumpărat o copie a Regulamentului Sfântului Benedict (secolul al VI-lea). La întoarcerea acasă, conducătorii grupului au început să-l citească împreună. Ceea ce am descoperit ne-a uimit: Regulamentul tratează situaţii cu care ne confruntam noi atunci, dar pentru care nu prea găsisem răspuns la autorii contemporani. În introducere şi în notele de subsol existau referinţe la mulţi alţi Părinţi bisericeşti, de care, în majoritate, nu auzisem anterior. Faptul că am găsit şi am citit aceşti Părinţi bisericeşti, în special Părinţii apostolici, ai deşertului şi din mănăstiri, a fost probabil cea mai importantă descoperire a noastră. Scrierile lor, deşi străvechi, erau mai relevante şi mai direct aplicabile la experienţa noastră decât tot ce auzisem sau văzusem până atunci. Fiind o biserică ce se afla într-un proces de dobândire a unei concentrări spirituale, am găsit un ocean de resurse. Compania Carpenter a devenit o biserică ce se baza pe rugăciune, pe un cult puternic şi plin de bucurie, precum şi pe angajamentul de a învăţa supunerea faţă de Cuvântul Domnului. Am preferat să punem accent nu pe "împlinire" şi "afirmare", ci pe "a da morţii faptele cărnii şi patimile ei".

APARIŢIA UNUI DISCONFORT CONTINUU

Când am început să facem privegherea, oamenii care au auzit despre ea au părut impresionaţi şi foarte admirativi. Fără nici o excepţie, ei spuneau: "Dacă o ţineţi tot aşa timp de un an, veţi avea parte de înviere". Oricum, pentru că am continuat, au început să întrebe de ce neglijam în mod aparent obiceiurile pe care le găseau în majoritatea bisericilor. I-am lămurit pe aceşti detractori că, dacă nu ne ţinem întocmai de aceste programe, nu însemna că neglijam vreuna dintre nevoile cărora ele le răspundeau în mod obişnuit. Din contră, am început să descoperim că aceste aspecte erau tratate cu mai multă eficienţă prin lucrurile pe care le făceam noi. Oricum, prin accentuarea acestor practici, ne aflam din ce în ce mai mult în contradicţie cu conceptele evanghelice şi harismatice (penticostale) predominante. În timp ce înaintam pe această cale din ce în ce mai spirituală, am început să observăm în propriul nostru grup al Neclintitei mai multe lucruri care ne-au provocat o îngrijorare crescândă. Deşi am remarcat aceste lucruri în ceea ce priveşte gruparea la care eram afiliaţi atunci, ele erau şi sunt adevărate şi în ceea ce priveşte majoritatea grupărilor evanghelice. Urmează cinci exemple:

Accentul "nedureros". Cu aproximativ un an înainte ca Seminariile L.E.A.D. să înceapă (un program promovat de Dr. John Holland, preşedintele grupării pentru "îmbogăţirea"

(continuare în pag. 10)

Dennis L. CORRIGAN

ACATISTUL SFÂNTULUI ARHANGHEL RAFAIL

LA SOBORUL SFINȚILOR ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL ȘI AL TUTUROR PUTERILOR CEREȘTI CELOR FĂRĂ DE TRUP (8 NOIEMBRIE), PRECUM ȘI LA TOATĂ VREMEA, DUPĂ TREBUINȚELE CELOR BOLNAVI, CELOR CE CĂLĂTORESC ȘI CELOR CE POARTĂ – SAU SE PREGĂTESC SĂ POARTE – BINECUVÂNTATA "CRUCE A CUNUNIEI"

Apărut cu binecuvântarea Prea Sfinției Sale Dr. Laurențiu Streza, Episcop al Caransebeșului

După obișnuitul început, se zice:

CONDACUL 1

Tainice Voievod al îngerescului Sobor, mai marele tămăduitorilor, călăuzitorul celor pribegi și paznicul cununilor, Sfinte Arhanghele Rafail, ca unuia ce întru mare cinste te afli în rânduiala cetelor celor de sus, din prea puținul vrednicie noastre, cu nădăjduitorul glas al credinței celei dreptmăritoare, cântare de laudă ți-aducem ție, zicând:

Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

ICOSUL 1

Numărându-te între cei șapte sfinți îngeri care poartă rugăciunile lumii dinaintea Celui-Preaînalt, și voia dumnezeiești mile plinind-o fără de preget, tu zorești, Rafaile, să dai ajutor celor năpăstuiți. Drept care și noi, nevrednicii, cunoscând împuternicirea lucrării tale, ca pe o lumină în noaptea scârbelor noastre te chemăm, și glas înălțând, pe tine te fericim cu o cântare ca aceasta:

Bucură-te, aproapele luminii celei neînserate;
Bucură-te, purtătorul rugăciunilor la cer;
Bucură-te, brațul dumnezeiești mile;
Bucură-te, cel de care demonii se tem;
Bucură-te, dezlegătorul legăturilor necurate;
Bucură-te, dreptate care nu mai ostenești;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 2

Vai nouă, că suntem lesne cârtitori și, în vălmășagul necazurilor vieții, în loc să zicem ca și Iov: "Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat", noi cu gândul, cu vorba și cu fapta ne smintim! De aceea, ferice de cei ce se învrednicesc să urmeze pilda dreptilor, care cu răbdarea se încing și către cele de sus întorcându-se, cu glas de smerenie glăsuiesc: *Aliluia!*

ICOSUL 2

Oarecând, strigând dreptul Tobit, cel cu ochii încețoșați și cu sufletul adânc întristat: "Doamne, adu-Ți aminte de mine !", Dumnezeu te-a trimis pe tine, cerescule vindecător, să-l cercetezi în mâhnirea care-l cuprinsese și să ridici albeața de pe ochii lui. Iar noi astăzi, ca și Tobit odinioară, nădejdea toată ne-o punem întru Domnul și pe tine te rugăm, du la El rugăciunile noastre și adu dar izbăvitor celor ce cu credință îți grăiesc ție unele ca acestea:

Bucură-te, cel cu bun nume întru cei de sus;
Bucură-te, netrup înțelegător celor trupești;
Bucură-te, cuminecarea pământului cu cerul;
Bucură-te, cel în leacuri neîntrecut;
Bucură-te, alinătorul rănilor firii;
Bucură-te, care toată lipsa o plinești;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 3

Cu Avraam ne-ai învățat, Înalt Preamilostivule Doamne, că mult poate rugăciunea cea stăruitoare a dreptului. Pentru aceasta și noi, însetând după dreptate, chiar dacă n-am atins măsura părinților din vechime și pe poteca îngustă a sfințeniei umblăm cu pas șovăitor, rugămu-ne Ție ca să ne luminezi și să ne întărești, și vrednici să ne faci a cânta fără de osândă: *Aliluia!*

ICOSUL 3

Bunul Tobit, cel ce dreptatea Domnului o păzea peste toate smintelile lui Israel și morții cei la răspântii lepădați după rânduială îi îngropa, înfruntând amenințarea păgânei stăpâniri, s-a pomenit precum Iov încercat; ci zbătându-se el în orbie, ba fiind luat în râs și de Ana, femeia lui, n-a lipsit a se ruga cu umilă stăruință. Drept care Domnul, auzind rugăciunea lui cea binecredincioasă, Arhanghel izbăvitor i-a trimis, tăinuit în chip omenesc, căruia și noi se cuvine, cu un glas și cu o inimă a-i cânta:

Bucură-te, cel de mai dinainte de stele;
Bucură-te, stăruitorule întru bunătatea dintâi;
Bucură-te, înveșmântatule în multă strălucire;
Bucură-te, floarea dumnezeiescului alai;
Bucură-te, scară a sfințeniei rugătoare;
Bucură-te, punte între pământ și cer;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 4

"Credința este chezășia celor nădăjduite, vădirea celor nevăzute", după cum Apostolul ne învață. Și de vom avea credință cât un bob de mușchi, zice Domnul, munții îi vom muta din loc și copaci vom sădi în mare. Ci noi, râvnitori cu duhul întru credință, dar slabi din pricina cărnii, cu tatăl demonizatului să zicem: "Cred, Doamne; ajută necredinței mele", iar Celui de trei ori Sfânt cu îngerii să-I cântăm: *Aliluia!*

ICOSUL 4

Văzând bătrânul Tobit, cel tare în credință, câtă milă a făcut Dumnezeu cu el și cu toată casa lui, s-a bucurat cu bucurie mare și n-a întârziat să aducă Domnului cântare de laudă, zicând: "Binecuvântat este Dumnezeu cel veșnic viu și binecuvântată este Împărăția Lui... Bucură-Te și Te veselește de fiii celor drepți, căci aceia se vor aduna și vor binecuvânta pe Domnul dreptilor". Dimpreună cu care și noi să ne învrednicim a ne face Domnului slavoslovitori, iar solului Său cel cu blândețe tămăduitor și îndreptător a toată strâmbătatea, neîntârziat să-i grăim unele ca acestea:

Bucură-te, călcătorule peste luceferi;
Bucură-te, vâlvătaie a rugului celui nemistuit;
Bucură-te, sol purtător de dreptate;
Bucură-te, izvod al smereniei lucrătoare;
Bucură-te, prin care firea se primenește;
Bucură-te, prin care soroacele se vor vădi;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 5

Ca pe niște fii risipitori ne ispitesc cărările lumii și dulcețile ei cele deșarte, iar de mulțimea curselor și rătăcirilor n-avem îndestulă putere și pricepere de unii singuri să ne ferim, fiind noi de păcate slăbănogiți. Ci iată că Dumnezeu cel în Treime închinat, Cârmuitorul întregii făpturi, călăuze îngerești fără de preget ne-a rânduit nouă, celor ce nu prididim a striga: *Aliluia!*

ICOSUL 5

Pornind la drum Tobie, cel necopt de ani, ca să facă voia părintelui său după trup și să aducă înapoi argintul văzut al lumeștilor osteneli, Dumnezeu iarăși te-a trimis pe tine, călăuzitorule întru dreptate, ca să-i stai lui alături în toată nevoia și să-l înveți pe el să descopere și să prețuiască aurul cel nevăzut al darurilor dumnezeiești, față cu care pălesc toate bogățiile lumii. Deci și noi, nedesăvârșiți ca și Tobie, dar străduindu-ne asemenea lui întru curăția inimii, călăuză luminătoare rugămu-ne să te avem și vrednici să fim a cânta cu rost de bucurie:

Bucură-te, vistiernicul duhovnicești comori;
Bucură-te, pecetea îndurărilor de sus;
Bucură-te, ocrotitorul bătrânețelor celor neputincioase;
Bucură-te, îndrumătorul tinereților celor neștiutoare;
Bucură-te, întru care cărările se adună;
Bucură-te, întru care zările se smeresc;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 6

Ferice de cel ce îndrăznește întru Domnul, piatra cea din capul unghiului, de care toată teama izbindu-se se surpă, precum și porțile iadului s-au surpat cândva! Urmând dară Biruitorului lumii, datu-ni-s-a ca lumea să o biruim și noi în numele Lui și, dezlegați de toate legăturile vrăjmașului, ca de niște funii ale fricii celei puțin credincioase, întru slobozia duhului să putem striga: *Aliluia!*

ICOSUL 6

Îngerul Domnului către Tobie a grăit, arătându-i-o pe Sara cea nefericită: "Nu te teme, căci ea este menită din veac pentru tine și tu o vei mântui!". O, taină a dragostei de sus pogorâtoare! O, taină a nunții de Dumnezeu pecetluită! O, taină a proniei dumnezeiești care toată mintea o covârșește! Cum să întârziem noi a cădea dinaintea solului ceresc, ce o așa de mare încredințare ne aduce nouă despre rânduiala și grija întreitei Iubiri, și cum nu am da glas credincioșiei noastre, cu aleasă simțire cântând:

Bucură-te, solul Sfatului celui de Taină;
Bucură-te, straja Răsăritului de sus;
Bucură-te, urgisitorul duhurilor necurate;
Bucură-te, starostele blagoslovitelor nunțiri;
Bucură-te, cel pururea gata de slujire;
Bucură-te, prin care casele se temeluiesc;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 7

Bine au nădăjduit cei din vechime, încredințându-se Dumnezeului oștirilor, pe urmele părintelui Avraam, căruia credința "i s-a socotit lui ca dreptate"; dară noi, cei îndreptați și răscumpărați prin sângele lui Hristos, părtași la tot harul și la tot adevărul, cum oare am fi șovăitori în nădejdea noastră?! Și cum n-am striga cu glas mare, laudă aducând Dumnezeului celui viu și cu îngerii întrecându-ne a cânta: *Aliluia!*

ICOSUL 7

A zis Tobie către Sara, în iatacul nunții lor, unde cu nădejde curată a intrat, deși acolo moartea de șapte ori biruise: "Scoală, soră, să ne rugăm ca să ne miluiască Domnul!". Și rugându-se a mărturisit: "Și acum, Doamne, nu plăcerea o caut, luând pe sora mea, ci o fac cu inimă curată. Binevoiește deci a avea milă de ea și de mine și a ne duce împreună până la bătrânețe". O, mult poate rugăciunea celui drept și nădejdea celui curat cu inima! Ca și pe Tobie cel de demult, călăuzește-ne și povățuiește-ne, cerescule Voievod, în duhul dreptății și al curăției, și pe noi, cei ce-ți cântăm ție cu bună încredințare:

Bucură-te, temelie nicicând clătinată;
Bucură-te, părtașul celor nestricăcioase;
Bucură-te, de diavoli înlănțuitorule;
Bucură-te, călăuza celor înstrăinați;
Bucură-te, apusul a toată durerea;
Bucură-te, foc topitor de blesteme;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 8

Dintru început Domnul Dumnezeu bărbat și femeie ne-a zidit, ca să nu fie omul singur și să se înmulțească sămânța chemării lui, umplând toată fața pământului. Mare este taina aceasta, ca doi unul să se facă după suflet și după trup, iar doimea cea în unime, firea plinind-o, mulțime să rodească, pentru ca într-un glas toată suflarea spre izvorul cel neîmputinat al bunătăților să strige: *Aliluia!*

ICOSUL 8

Auzind rugăciunea bietei Sara, cea pe nedrept batjocorită de slujnica tatălui ei, pentru că Asmodeu, vrăjmașul nunții, de șapte bărbați o văduvise până să-i cunoască, Dumnezeu la ea te-a trimis pe tine, paznicul cununiilor, să pui capăt deznădejdii ei și binecuvântată însoțire să-i aduci. Iar noi astăzi, ca și ea milelor de sus încredințându-ne, te rugăm pe tine să alungi și să legi în pustie tot duhul cel necurat, ca noi fără tulburare să-ți grăim ție unele ca acestea:

Bucură-te, întâistătător al cetelor dreptății;
Bucură-te, de care tremură toți îngerii întunericului;
Bucură-te, vătaful tainelor dumnezeiești;
Bucură-te, liman al nunții neîntinate;
Bucură-te, prin care rănile se lecuiesc;
Bucură-te, căruia toată suflarea se încrede;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 9

Cel ce a dat, laolaltă cu pedeapsa cuvenită neascultării părinților noștri dintâi, vestea cea bună a izbăvirii viitoare, zicând către șarpele cel de demult că dușmănie va pune între semința lui și semința femeii, și că din femeie se va naște Mântuitor neamului omenesc, Acela, la rugăciunea Sarei celei greu încercate, biruitor de șarpe în ajutor i-a trimis. Iată de ce și noi, auzind aceasta, Părintelui îndurărilor nu ostenim a-I striga: *Aliluia!*

ICOSUL 9

Precum odinioară Sara, soția lui Avraam, la vremea bătrâneților ei, s-a făcut din stearpă roditoare, prin mila Celui-Preaînalt, tot așa și Sara, fiica lui Raguel, cea de Asmodeu, duhul cel rău, amarnic urgisită, a căpătat, pentru răbdarea și rugăciunile ei înfocate, fericită dezlegare de la Dumnezeul milelor, prin minunata mijlocire a celui căruia, ca unui Sfânt Voievod închinându-ne noi, păcătoșii, iarăși și iarăși, cu glas mare ũ cântăm:

Bucură-te, cel cu Mihail și cu Gavriil lăudat;
Bucură-te, pârga îngerești frumusețe;
Bucură-te, biciuitorul puterilor iadului;
Bucură-te, sfârșitul a toată bântuirea;
Bucură-te, desăvârșita cerului tămadă;
Bucură-te, crainicul rugăciunii neîncetate;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 10

Iubirea se trece prin foc, dar rămâne nemistuită; în trup se pogoară, dar în înalt veșnicește; pe cruce se spânzură, dar stă morții biruitoare. Iar noi chipul lui Dumnezeu în cugetul inimii purtându-l, asemănarea cu El în iubire ne-o lucrăm. De aceea, Celui ce este Iubire și după Care toate se cer, ne cerem și noi, în suflet și-n trup deopotrivă, cu îngerii și cu sfinții duhovnicește cântând: *Aliluia!*

ICOSUL 10

Neprihănita Sara, cea menită din veac bunului Tobie, al cărui suflet s-a lipit de ea ca de o taină lui întregitoare, prin multe vămi a fost trecută, până s-a lămurit precum aurul și întru iubire a izbândit. Așa și noi, îmbrăcându-ne în iubire ca într-o haină de mireasă și încrezându-ne Mirelui ceresc, să stăm tari împotriva urzelilor diavolului, și paznic de sus cerând cămării noastre de nuntă, la îngerescul sfat al aceluia să ne plecăm urechea sufletului, cu feciorelnică smerenie, și ca unui crainic al veșniciei să-i cântăm:

Bucură-te, sfeșnic al luminii celei line;
Bucură-te, netrupescule de trupuri tămăduitor;
Bucură-te, cel încins în zalele iubirii;
Bucură-te, binecuvântarea cămărilor de nuntă;
Bucură-te, făgăduință în veci nemincinoasă;
Bucură-te, întru care darurile prisosesc;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 11

Mila Domnului și Dumnezeului nostru nu cunoaște margini, iubirea Lui peste toți și peste toate ca un cort se întinde, iar căile cele ascunse ale lucrării Lui – ce minte poate în de tot să le cuprindă? De cine ne vom teme, dară, când cu noi este Dumnezeu? Ascultați, neamuri, și preamăriți-L pe El, cu fără-de-numărul oștirilor celor de sus în toată vremea cântând: *Aliluia!*

ICOSUL 11

Puterea și mila lui Dumnezeu mărturisindu-le, trimisule fără de trup care în trup te-ai arătat, odinioară, ca un de mai înainte crainic al lui Hristos, le-ai vestit celor căzuți cu fața la pământ și cuprinși de o sfântă înfricoșare: "Nu vă temeți! Pace veți avea! Binecuvântați-L voi și preaslăviți-L pe Dumnezeu în veac!". Iar noi ca și aceia, căzând cu fața la pământ și aducând mulțămită și slavă Celui ce îngerii Și-i trimite din înalt, te fericim pe tine, pildă slujitoare, și lăuntric strălucinați, iară și iară, îți grăim ție unele ca acestea:

Bucură-te, lamură a oștirilor întraripate;
Bucură-te, icoana dreptei asemănări;
Bucură-te, vestitorul păcii celei adevărate;
Bucură-te, povața celor dreptcredincioși;
Bucură-te, zălog al cucernicei biruințe;
Bucură-te, vrednicie pururea veghetoare;
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 12

Dumnezeu, cu înțelepciunea Lui cea neajunsă, a rânduit în cer oștire slujitoare, miriade de miriade, și toate cele văzute prin cele nevăzute tainic se păzesc. Cutremurăte, omule, și măsură îngerească agonisește-ți ție, că Dumnezeu la desăvârșirea făpturii te-a chemat, ca înger nefiind, cu îngerii să te întreci, întru smerită ascultare, și cu ei laolaltă să cânți: *Aliluia!*

ICOSUL 12

Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, în minunata și înfricoșata vedenie a celor de pe urmă, la ruperea celei de-a șaptea peceți, văzut-a pe cei șapte îngeri care stau dinaintea lui Dumnezeu și care au să sufle în trâmbițele Dreptății, aducând plinirea celor ce trebuie să fie. Deci și noi, înfricoșându-ne până mai este vreme și pocăindu-ne de păcatele noastre cele cu voie și cele fără de voie, celui desăvârșit întru slujire, glas înălțând, să-i cântăm cu bună nădejde:

Bucură-te, care stai dinaintea Tronului Slavei;
Bucură-te, trâmbițașul milostivei Dreptăți;
Bucură-te, alesul soroacelor dumnezeiești;
Bucură-te, taină a zidirii celei nevăzute;
Bucură-te, celor văzute grabnic sprijinitor;
Bucură-te în soborul celor asemenea ție,
Bucură-te, Rafaile, spaima lui Asmodeu, a toate vindecătorule!

CONDACUL 13

O, Arhanghel cu întreit dar, care rănile ni le vindeci, care pașii ni-i îndrepți, care cununiile ni le păzești, cercetează-ne la vremea nevoilor noastre, ca pe Tobit cel tare în credință tămăduindu-ne, ca pe Tobie cel cu bună nădejde călăuzindu-ne, ca pe Sara cea castă în iubire dezlegându-ne, și cere pentru noi de la Mântuitorul Hristos iertarea păcatelor noastre și cetățenia Ierusalimului ceresc, unde laolaltă cu îngerii și cu sfinții să ne învrednicim a cânta: *Aliluia!*

Condacul acesta se repetă de trei ori, după care se zic iarăși Icosul 1 ("Numărându-te între cei șapte sfinți îngeri...") și Condacul 1 ("Tainice Voievod al îngerescului Sobor..."), apoi această rugăciune:

RUGĂCIUNE CĂTRE SFÂNTUL ARHANGHEL RAFAIL

Cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu Soborul cel îngeresc și cu ceata dreptmăritoare a Sfinților, auzind glasurile noastre îndelung rugătoare, înduplecă-te spre noi, Rafaile, Sfânt și Înaripat Voievod, și cercetându-ne îndeaproape, cu mulțimea harurilor anume încredințate ție, nu ne lipsi pe noi, nevrednicii, de puternicul tău ajutor, întru care cutezăm a nădăjdui; și purtând lamura rugăciunilor noastre dinaintea lui Hristos, Domnul vieții și al învierii, mijlocește pentru noi, ca mila Lui asupra-ne să se pogoare în tot ceasul, plinind trebuințele noastre sufletești și trupești după voia înțelepciunii Lui, iar nu după cugetul nostru cel întinat.

Fie ca tot sufletul creștinesc aflat în boală sau în neputință, tulburat în casa sau în patul lui, călător pe uscat, pe apă sau prin văzduh, fiecare după nevoia pe care o poartă, să capete, prin îngereasca ta mijlocire, îndreptarea și ocrotirea Domnului Dumnezeu, în ceasul de față și în toată vremea vieții lui, precum și răspuns bun la Judecata cea înfricoșătoare, când și tu de față vei fi, cu oștirile cele cerești.

Nu ne măsura cu asprime, Sfinte Arhanghele Rafail, putinătatea credinței și nedesăvârșirea cuvintelor, ci plinește tu, dinaintea Tronului Slavei, cele de lipsă nouă, ca un ales între aleși și neamului oamenilor pururea sprijinitor. Și pe milostivul Dumnezeu roagă-L, cu întreg Soborul Puterilor Cerești celor fără de trup, ca mai presus de toate să ne dea nouă harul iubirii atotcuminecătoare și buze vrednice a proslăvi, dimpreună cu cetele cele îngerești, pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de-o-ființă și nedespărțită, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Acest acatist inedit este reprodus din volumul *Teologia sexelor și Taina Nunții. O introducere ortodoxă în antropologia conjugală* de Răzvan Codrescu, proaspăt apărut la Editura Christiana din București.

REDOBÂNDIND CĂILE STRĂVECHI

(urmare din pag.7)

preoților Neclintitei), ICFG a trimis tuturor preoților Neclintitei din Statele Unite o lucrare referitoare la "Împlinirea în preoție". Am fost alarmat de accentul pus pe realizarea academică și pe stilul de conducere, cu neglijarea aproape totală a aspectelor spirituale. I-am scris o scrisoare despre această problemă Doctorului John Holland. Nu i-a plăcut scrisoarea. A fost o dezamăgire pentru el și m-a invitat să servim împreună prânzul. În timpul conversației, Dr. Holland a spus: "Dennis, noi nu dorim să provocăm durere oamenilor noștri când vin la biserică. Au parte de destulă durere în lume". Am fost șocat. După ce am chibzuit ceva timp răspunsul Doctorului Holland, n-am putut să nu concluzionez că Neclintita acceptase și chiar adoptase "doctrina plăcerii" a anilor '90. Nu este oare durerea rezultatul păcatului nostru? Deși confruntarea cu păcatul cauzează durere, oare o asemenea confruntare nu va conduce, în cele din urmă, spre o viață duhovnicească mai fericită? Prin urmare, nu ar trebui ca preoții să cauzeze durere prin confruntarea cu păcatul? Oare Hristos, Domnul nostru, nu a provocat durere tânărului bogat prin cuvântarea sa spirituală? Oare Pavel nu a provocat durere prin scrisorile sale adresate Corintenilor și Galatenilor?

Prețuirea de sine. Deși nu aparține grupării Neclintitei, Dr. James Dobson a avut cu siguranță o mai mare influență asupra gândirii grupării contemporane a Neclintitei decât asupra oricărei alte grupări evanghelice.

Acum câțiva ani a scris că, în mod virtual, orice problemă umană poate fi rezolvată dacă am avea o mai mare prețuire a sinelui, atât în ceea ce ne privește pe noi înșine, cât și pe ceilalți. După cum se spune în *Romani* 6-8, problemele noastre provin din natura noastră păcătoasă, trupească, nu din lipsa prețuirii de sine. Opinia doctorului Dobson contrazice această idee. Totuși, din informațiile mele, nicăieri în mișcarea Neclintitei, sau în grupările evanghelice în general, nu a existat vreo voce care să se opună părerii doctorului Dobson. Din contră, în ceea ce privește practicile noastre pastorale de îndrumare, o mare parte a grupărilor evanghelice i-au acceptat și adoptat învățătura.

Doctrina împătimirii. La seminarul L.E.A.D. de acum doi ani, Dr. Ted Roberts și-a expus învățătura referitoare la "dependența de sex". Conform cu ceea ce sugerează învățătura Doctorului Roberts, devierea sexuală trebuie să fie considerată un fel de boală care poate fi tratată terapeutic printr-un program constând în 12 faze (pași). N-am pierdut cumva din vedere mesajul clar al lui Pavel de la *Romani* 6:16: "Oare nu știți că celui ce vă dați spre ascultare robi, sunteți robi aceluia căruia vă supuneți: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?". Ceea ce Ted Roberts și alții numesc "împătimire", Pavel numește "robie a păcatului". Cei care se dau păcatului sexual, aceia devin sclavi ai păcatului sexual. Libertatea nu e redată prin terapie, ci prin spovedanie și căință. În mod clar, nu aceasta este învățătura lui Ted Roberts. Mergând mai departe cu greșeala, Dr. Roberts a spus că regele David a fost un "împătimit clasic al sexului". Deși provocat de audiență, s-a apărat și și-a menținut poziția. Declarația sa a fost o blasfemie. Într-adevăr, David a păcătuit sexual, o dată, cu Batșeba, dar în final s-a căit (*Psalmul* 51 [în Biblia ortodoxă: 50] – psalmul cel mai citat din Vechiul Testament). El întotdeauna a fost cunoscut drept "un om după inima Domnului Însuși", asemănându-se cu slujirea împărătească a lui Iisus, iar Iisus Însuși a fost numit "Fiul lui David". Faptul că David a fost numit un "împătimit sexual" (pervers) are efecte blasfemitoare și asupra Fiului Care a venit să o împlinească, dar și asupra lui David, care s-a întors de la păcatul său.

4. Probleme teologice minore considerate majore. La una dintre discuțiile de la Conferința de anul trecut a Pastorilor din Districtul de sud-vest, un pastor recent numit a întrebat dacă ar trebui să li se dea voie copiilor să se împărtășească dacă nu au fost încă botezați. Am fost uimit de răspunsul conducătorului districtului nostru, John Watson: "Nu e o problemă de discutat", a spus el. "Dacă faceți din aceasta o problemă, veți sfârși păstorind într-o biserică de douăzeci de oameni. Dacă am face din aceste lucruri o problemă, baza noastră s-ar îngusta, iar noi căutăm de fapt să o extindem". Sensul cuvintelor lui John era clar: asemenea probleme secundare, neesențiale, nu trebuie să ne împiedice să ne facem bisericile cât de mari putem. Dar de când sunt considerate, fie botezul, fie împărtășania, o problemă secundară, neesențială? Și de când mărimea cantitativă a Bisericii este mai de preț decât cea calitativă?

5. Capitulare în fața feminismului. Despre cea mai recentă direcție din cadrul Organizației Foursquare Women International, care a minimalizat aspectul ei de serviciu misionar în favoarea concentrării pe "afirmarea" femeilor într-un rol de conducere și în sacerdoțiu, credem că este o clară capitulare în fața argumentelor feminismului, care este foarte extins la noi, o capitulare în fața spiritului acestui veac. În mod sigur, Neclintita nu este singura luată de acest curent. Alte grupări evanghelice și harismatice sunt cu ani înaintea noastră. [...] Nu este nevoie de un doctor în istorie ca să recunoască faptul că, în această privință, evanghelismul în general adoptă astăzi un feminism nu mai puțin latent sau embrionar decât protestantismul de acum 20 de ani.

PUNCT DE COTITURĂ

Deși am rămas profund încrezători că ceea ce am făcut a fost bine și plăcut Domnului, totuși cu cât ne urmam mai mult drumul, cu atât deveneam mai înstrăinați de Neclintita în special și de evanghelism în general. Nu cu mult timp în urmă, două întâmplări au fost decisive. Anul trecut i-am trimis pe Robin și pe una dintre soțiile din Consiliul nostru bisericesc la Conferința Internațională a Femeilor din Neclintita, care a avut loc la Dallas. S-au întors cu o casetă video. Am rămas șocat de gîrul unanim pe care conducătorii Neclintitei de la acea conferință l-au acordat "Binecuvântării din Toronto", o mișcare atât de falsă încât chiar și John Wimber s-a disociat de ea. Suntem oare, în nerăbdarea noastră de "reînnoire", atât de lipsiți de judecată încât nu putem să acceptăm fapte mărunte care încalcă legea, dar suntem gata să acceptăm o enormă decepție spirituală, foarte lene observabilă, cum este "Binecuvântarea din Toronto"? A doilea lucru s-a întâmplat cam prin aceeași perioadă. Unul dintre membrii noștri a făcut rost de o copie a lucrării *Viața spirituală și cum să fii în armonie cu ea* scrisă de cineva numit Teofan Pustnicul [Zăvorâtul]. El a scris exact aceleași lucruri ca și Părinții bisericești. Am fost foarte surprinși, prin urmare, să aflăm că acest om a trăit în secolul al XIX-lea în Rusia. I-am scris editorului și am primit un catalog cu mult mai mulți scriitori de aceeași factură, care au scris și au învățat ca și Părinții bisericești. Nu erau numai ruși, ci și greci, sirieni, armeni, arabi și egipteni. Fără să ne dăm seama, descoperisem scriitorii spirituali ai Bisericii Ortodoxe Răsăritene.

ORTODOXIE ?

După ce am petrecut câteva luni citindu-i pe acești scriitori, am găsit din întâmplare *Biblia Ortodoxă* publicată în 1995 de Thomas Nelson. Nu e neobișnuit să găsești o editură obscură care publică o asemenea operă. Dar un editor important ca Thomas Nelson să publice o Biblie pentru ortodocși este cu totul altceva. Cine sunt, de fapt, acești ortodocși? Neavând răspuns la aceasta, ca și la alte câteva întrebări, am scris celor de la Conciliar Press 2, oamenii din spatele publicării ei, pentru a primi răspunsuri și pentru a deschide un dialog.

Cinci zile mai târziu am primit un telefon de la Părintele Peter Gillquist. Îl cunoșteam ca fiind unul dintre conducătorii regionali din Cruciada Universitară pentru Hristos care l-a încolțit pe Bill Bright în 1963. Acum el este preot ortodox. Părintele Peter mi-a trimis o copie a cărții sale *Cum am devenit ortodox*, care povestește despre cum el și alți conducători regionali din Cruciada Universitară au descoperit Ortodoxia, arătând calea pe care s-au convertit la Biserica Ortodoxă. Deși diferite în câteva aspecte specifice, drumurile noastre erau paralele. După ce am vorbit cu Părintele Peter și am citit cartea sa și a lui Jon Braun, *Energia divină*, am descoperit că, deși în mod substanțial diferite în forma liturgică, spiritul, credința și doctrina care au luat naștere în cadrul Companiei Carpenter erau, de fapt, ortodoxe. Cu cât deveneam mai diferiți față de Neclintita, cu atât ne apropriam mai mult de Ortodoxie. Prin urmare, decizia noastră unanimă de a deveni o biserică ortodoxă este pur și simplu concluzia logică opțiunii pe care am făcut-o în iunie 1989. [...] Numai că nu am știut acest lucru până acum. Găsind Ortodoxia, am găsit "calea celor de demult, calea cea bună" (*Ieremia* 6:16).

Mitropolitul Filip, un ierarh al Bisericii Ortodoxe, a spus că Biserica Ortodoxă este cel mai bine păstrat secret în America. Convingerea noastră este că nu am găsit doar o altă Biserică, ci că am găsit *Biserica*, singura și adevărata Biserică sfântă, sobornicească și apostolească din istorie. Cum a spus un tânăr care a găsit recent salvarea prin Ortodoxie: "În sfârșit, am început să văd cum totul se potrivea; cum Adevărul nu era împrăștiat în mii de părți, ci era păstrat intact și neschimbat în cea una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică. După o îndelungă căutare, în final am găsit cheia, izvorul ultim al Adevărului revelat, într-o formă pură, nedeformată. Ceva m-a împiedicat mereu să caut miezul creștinismului, deși nu m-am îndoit niciodată de el, pentru că în sinea mea știam că, dacă Iisus Hristos este Dumnezeu, atunci creștinismul trebuie să fie cea mai radicală credință din lume. Și nu este surprinzător faptul că mesajul cel mai profund și cel mai radical pe care l-am auzit vreodată, mesajul care nu permite alternative, nu provine din nimic "modern, nou și revoluționar", ci din "lucrul originar", din Biserica una, singura Biserică, adevărata Biserică, Biserica Ortodoxă creștină, Trupul mistic al Domnului"

Într-adevăr, Iisus Hristos este Același, ieri, astăzi și întotdeauna!

(Text tradus din limba engleză de Amelia-Orlandina Ivan)

"Dracul cu cărți"

RĂZVAN CODRESCU

Trăim într-o lume bântuită de erotism, dar în care perversiunea nu se mulțumește cu exercițiul nediscursiv al *eros*-ului maniacal, ci își reclamă "filosofia" ei. Anormalității nu-i este de ajuns să coexiste în libertă divergență cu normalitatea, ci râvnește să cucerească ea însăși, pe toate căile, statul "legal" al acesteia.

Nu lipsesc – ba sunt din ce în mai numeroase (atingând limita de sus a perversiunii) – nici anumite încercări pretins "teologice" de fundamentare a liberalismului sexual al contemporaneității. O astfel de încercare penibilă – ținând de așa-numita "teologie feministă" ivită în sânul protestantismului, și mai ales al anglicanismului – s-a tradus acum câțiva ani și în românește: Adrian Thatcher, *Descătușarea sexului. O teologie creștină a sexualității*, Editura Polimark, București, 1995. Autorul își propune mai cu seamă apologia feminismului și legitimarea homosexualității/lesbianismului, persiflând Tradiția și răstălmăcind *pro domo* Sfintele Scripturi[1].

Fenomenul este caracteristic mai ales ariei occidentale, făcându-se simțit chiar și în mediile catolice, ca de pildă la o Maria Caterina Jacobelli – autoare ce face mare caz de catolicism – într-o carte relativ recentă despre *Risus paschalis* și "temeiul teologic al plăcerii sexuale"[2], unde încearcă să-și legitimeze speculațiile – psihanalizabile – cu extrase siluite din Toma de Aquino și din conjuncturale declarații papale! Decisive și definitorii rămân însă, desigur, divagațiile strict personale. Așa, de pildă, după ce caută să ne convingă că, înțeles cum trebuie, creștinismul este cât se poate de deschis capriciilor sexuale ale omului (Iisus însuși, ca om, nefiind scutit de ele), ba chiar că relațiile sexuale ar fi într-un fel icoană a "vieții trinitare" (!), autoarea ambiționează să răspundă la o întrebare delicată, pe care și-o pune singură, în virtutea contextului discursiv pe care l-a creat:

"Ajunși aici, se ivește o întrebare: dacă viața de relație, inclusiv sexuală, e imagine și împărtășire a vieții trinitare, de ce Fiul lui Dumnezeu – după câte spune tradiția – a rămas celibatar?". Iată răspunsul, de care atârnă, desigur, toată miza cărții: "Poate că este o reflecție născută din condiția mea (*dalla mia realtà*) de femeie și de mamă, dar pe care sigur o poate înțelege oricine a iubit profund o altă ființă umană: care dintre noi mamele, care dintre noi îndrăgostiții (*amanti*), atingând trupul propriei sale odrasle nounăscute sau al propriului partener, nu a simțit nevoia irezistibilă de a-l devora (*di farsene cibo*)? Care dintre noi mamele nu și-a dorit să poată absorbi la loc această carne ieșită din noi înșine? Care dintre noi îndrăgostiții nu și-a înfipt dinții, în fervoarea iubirii, în trupul propriului bărbat sau al propriei femei? *«Ti mangerei di baci»*... [ceea ce, mai pe românește, iertată fie-mi paranteza proastă, ar fi *un fel* de sinteză între «Pupa-te-aș!» și «Mânca-te-aș!»]... Cine nu a spus sau nu a simțit fraza aceasta? A te uni cu persoana iubită într-o *uniune* de absorbție totală; a deveni *aliment* (*cibo*), a se transforma în viață; a ajunge hrană (*nutrimento*) reciprocă, pentru a trăi într-o *uniune* cât *mai* completă, mai completă chiar decât cea sexuală... Dacă Iisus s-ar fi căsătorit, s-ar fi dăruit unei singure femei, pentru *un* număr limitat de ani, într-un loc *circumscris* acestei lumi și într-o epocă determinată; tot restul ar fi rămas *«fuori»* [pe dinafară]. Dar forța copleșitoare a iubirii divine a omului Iisus n-ar fi fost astfel satisfăcută; trebuia să se dăruiască *trupește tuturor, în orice epocă*: «Luați, mâncați! Aceasta este trupul meu [...] pentru voi, pentru toți»..." (*op. cit.*, pp. 138-140).

Uneori, astfel de discursuri pseudo-teologale se intersectează cu ceea ce se numește "antropologia sexelor", sub pălăria încăpătoare a unei pretinse "antropologii creștine" *sui generis* (ce a început să facă pui și la meridian românesc). Alteori, totul se varsă în marele ghiveci "holistic" al "spiritualității" *New Age* (în care creștinismul protestant este corcit cu elemente magico-naturiste, pe urmele teosofiei blavatskiene și ale antroposofiei steineriene).

Este simptomatic acest pseudo-creștinism ce-și revizuiește propria tradiție în numele... "descătușării sexului"! Foarte des se invocă faptul că omul este făcut "după chipul și asemănarea lui Dumnezeu"; dar cum pe Dumnezeu contemporaneitatea Îl ignoră esențial, speculațiile iau calea inversă: sunt înregistrate "obiectiv" datele *imediate* ale umanului și apoi este reconstruită, cu o erudiție decerebrată sau tendențioasă, o imagine a divinului care să le suporte! Ca în vechiul păgânism, *divinitatea* este aproximată, de fapt, după chipul și asemănarea omului; nu *teo*-logia catalizează *antropo*-logia, ci cea din urmă o ajustează procustian pe cea dintâi[3]. Se face simțită ambiția "omului recent" de a-și înnobila teoretic degenerescența, fără să-și pună problema "fundamentalistă" a profanărilor, pentru că, în fond, totul stă sub semnul desacralizării. Materialismul se deghizează *în* spiritualism, așa cum Satana se îmbracă în înger de lumină (cf. *II Corinteni* 11, 14). Sexualitatea "descătușată" ține să cocheteze, *cultural*, cu Absolutul. Dar pentru această aberantă concomitență între "rai" și sex există la români o vorbă pe cât de crudă, pe atât de lămuritoare...

De aceea ne simțim atât de *solidari*, câteodată, cu "buna sălbăticie" a lumii ortodoxe.

---

1. O pertinentă radiografie critică a cărții – de pe poziții ortodoxe – a apărut în *Puncte cardinale* (anul V, nr. 12/60, decembrie 1995, pp. 8-9): Dora Vrânceanu [Dora Mezdrea], "Patologiile feminismului. O pseudo-teologie a sexualității" (text publicat, dacă nu mă înșel, și-n *România liberă*, tot pe atunci). Deși nu pretinde a vorbi ca teolog (ba dimpotrivă), totuși absolvent de Teologie și fost promotor al unui spiritualism eclectic (Ortodoxie, yoga, steinerism etc.) în România anilor '70 este și "musicosophul" George Bălan (între timp pripășit – și până la urmă și propășit – în Germania), care mai recent, nemulțumindu-se să rămână doar practicant al mai vechiului său viciu, a devenit istoric, teoretician și apologet al homosexualității (de pe pozițiile căruia a criticat violent, în săptămânalul postmodernist *Observator cultural*, cartea *Omul recent* a incomodului H.-R. Patapievici), elaborând o trilogie intitulată *Iubirea prigonită* ("o încercare de a reconsidera și examina obiectiv, adică pe baza faptelor furnizate de istorie și cultură, un fenomen hulit de două milenii: așa-zisa [sic!] homosexualitate"), trilogie alcătuită din volumele *Iubirea interzisă*, *Celălalt Eros* și *Homofobia*. Maian, refuzat de mai multe edituri din România, umblă să-și publice rafinatele insanități prin Basarabia (tentativă de care nu mai știu ce s-a ales). Și pentru că veni vorba, să nu uităm nici de *Dicționarul gay* (tradus din franțuzește) apărut tot acum câțiva ani la Editura Nemira și în care se află înregistrat și... Iisus Hristos!

2. Maria Caterina Jacobelli, ***Il risus paschalis e il fundamento teologico del piacere sessuale***, terza edizione, Editrice Queriniana, [Brescia], 1991.

3. Merită cu prisosință citată și pertinenta observație a lui Teodor Baconsky dinspre finalul articolului "Cuplul: o schiță antropologică" (inclus în volumul *Iacob și îngerul. 45 de ipostaze ale faptului religios*, Editura Anastasia, București, 1996, pp. 51-55): "Slalomul concubinajelor, revoluția permanentă a moravurilor, hipermediatizarea sexului (prin asocierea lui arbitrară cu orice produs publicitar), labilitatea crescândă a frontierei care desparte, în materie de erotism, ofertele *soft* de cele *hard* – toată această zbatere seamănă, dincolo de patetismul ei inconștient, cu recunoașterea unei impotențe. Impotența de a înlocui etica tradițională a cuplului (sintetizată în *I Corinteni* 7) printr-o formulă cât de cât durabilă și reprezentativă".

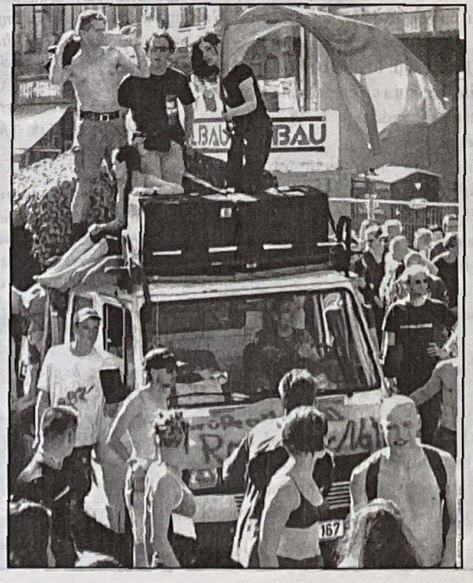

O SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE ELIE WIESEL

(urmare din pag. 6)

Începând cu primăvara anului 1947, în închisoarea din Sighet, pe care cred că v-o amintiți, deoarece era o clădire impozantă, construită la 1897, au început să fie închiși "dușmanii poporului și ai noii societăți".

După abdicarea forțată a Majestății Sale Regele Mihai I al României, comuniștii au *venit* la putere în toată România. La închisoarea din Sighet a fost *adus* mai întâi "Lotul Vișovan", compus din 18 elevi și studenți maramureșeni arestați de comuniști (știți foarte bine cine au fost acești comuniști în Sighet). Au urmat apoi foști miniștri, militari, academicieni, profesori universitari, ziariști. Printre ei se numărau: Iuliu Maniu, Constantin (Dinu) Brătianu, Gheorghe I. Brătianu, Mihai Manoilescu, Aurel Vlad, Daniel Ciugureanu, Ioan Pelivan, Constantin Argetoianu, generalii Mihail Racoviță și *Ion* Răşcanu, preoți greco-catolici și romano-catolici, precum Ioan Suciu, Anton Durcovici, Traian Frențiu, Vasile Aftenie. Toți aceștia – și mulți alții – au *murit* în închisoarea de la Sighet.

Cu ce i-ați ajutat, d-le Elie Wiesel, pe acești români exterminați de teroarea comunistă? La vremea respectivă erați la Paris și ați fi putut ridica glasul despre holocaustul roșu, care a exterminat peste 1.200.000 de români în lagărele de exterminare răspândite pe întreg teritoriul României!

Holocaustul roșu a durat în România din 1946 până în 1989. În toată această perioadă, ce ați făcut, d-le Elie Wiesel, pentru români și România în care v-ați născut, "cum ați dormit bine"? [L-a lăudat pe Ceaușescu, ca pe un mare iubitor de pace! – notează *d-l* Mihai Creangă în *România liberă*].

Și cum se face că în 2002, când ați revizitat casa natală din Sighet, nu v-ați oprit și la *muzeul holocaustului roșu* din Sighet, care se afla aproape de casa dvs.? De ce nu ați avut curajul să vedeți prin ce teroare și tragedie au trecut toți cetățenii României (români, unguri, evrei, germani etc.) în perioada 1944-1989? D-le Elie Wiesel, laureat al Premiului Nobel pentru Pace și purtător al *U.S. Congressional Medal of Honor*, de ce nu ați găsit potrivit și cuvenit să depuneți o floare la Sighet în memoria celor exterminați în timpul holocaustului roșu? Prin această atitudine a dvs., toți acei martiri ai neamului românesc au murit pentru a doua oară! "Ați dormit bine după aceea", d-le Elie Wiesel?

Viața mea după 1946 a fost un coșmar. Trupele rusești și tinerii comuniști la putere în Sighet terorizau populația, iar în 1950 au început colectivizarea. În 1954, împreună cu alți "țărani înstăriți", am fost arestați și judecați ca dușmani ai poporului și trimiși în lagărul de exterminare de la Canal, din Dobrogea. Doar cu ajutorul lui Dumnezeu am supraviețuit! După ce am fost eliberați, în 1960, mi-am continuat viața mizerabilă în România sub dictatura comunistă.

Prin intermediul ziarului *Meridianul românesc* [unde această scrisoare a apărut în premieră, ulterior fiind preluată și de alte publicații românești *din* țară și din străinătate] vă trimit această scrisoare, d-le Elie Wiesel. Vreau să știu: în toți acești ani, din 1945 până în prezent, ce ați făcut pentru cetățenii români (români, unguri, evrei, germani etc.) terorizați și exterminați în holocaustul roșu? Vreau să cunosc: când știați că noi suferim așa de cumplit, cum puteați "să dormiți bine" la Paris, Florența, New York sau Washington D.C.?

SPRE DREAPTA POMENIRE A UNUI MARE CRUCIAT ŞI MĂRTURISITOR

Către redacţia revistei "Puncte Cardinale"

Cu mare durere vă anunţăm plecarea la cele veşnice a bădiei Dumitru Bordeianu.

S-a stins în după-amiaza zilei de Vineri, 16 August 2002, la o zi după împlinirea vârstei de 81 de ani.

Dumnezeu să-l ierte şi să-l odihnească în pace.

Bolnav fiind, a suferit în tăcere şi a răbdat noi torturi.

Figura sa de luptător, cu sufletul curat al trăitorului Dreptei Credinţe, rămâne în amintirea vie a celor care l-au cunoscut.

Oamenii credincioşi care l-au văzut în ultimele săptămâni ale vieţii sale martirice au fost frapaţi de chipul lui, asemenea sfinţilor din icoane.

Petru GOLEŞTEANU

P. S. Aşa cum a dorit, trimit scurta sa *Autobiografie*.

DUMITRU GH. BORDEIANU

Scurtă autobiografie

Sunt născut în anul 1921, la 15 August, în comuna Drăguşeni (sat atestat din 1560), fostul judeţ Baia (în prezent, Suceava), fiu de ţăran cu şapte copii.

Satul în care m-am născut este situat pe malul stâng al râului Moldova, pe un platou de peste 200 m. faţă de albia râului. Fundul grădinei noastre este chiar pe muchia platoului şi de acolo aveam un orizont larg, de aproximativ 50 km, cuprinzând punctele cardinale S-N-V. Acest orizont a influenţat destinul meu, ca să privesc numai spre cer. Satul meu este aşezat în cea mai istorică vatră a Moldovei, între Cetatea Sucevei, Cetatea Baia, Cetatea Neamţului, Războieni (Valea Oaselor – Valea Albă).

Şcoala primară (şapte clase) am făcut-o în satul natal, iar clasele 1 şi 2 de liceu, la Fălticeni. Apoi eu şi fratele meu Ion ne continuăm liceul (trimişi de profesorul universitar C. Martiniuc de la Iaşi) la Storojineţ, oraş pe malul Siretului, în nordul Bucovinei. La liceul din acest oraş fac cunoştinţă cu Mişcarea Legionară, prin Frăţia de Cruce condusă de Ovidiu Găină, premiantul de atunci al liceului, în prezent profesor universitar în Argentina. Din acest moment destinul meu îşi găseşte făgaşul pentru toată viaţa, ca soldat al Mişcării Legionare. De 60 de ani nu m-am abătut şi nici n-am renunţat la vis. După cedarea Bucovinei de Nord, în 1940, îmi continui liceul la Fălticeni.

În Martie 1941 sunt eliminat de către Ilie Grigore, directorul liceului şi profesor de filosofie, împreună cu alţi şapte camarazi din liceu, pentru simplul motiv că eram legionar. Dar cum orice nedreptate se plăteşte, Ilie Grigore (care a fost şi prefect de Baia) moare îngheţat în lagărul de la Salcia, pe Dunăre. Poate şi-o fi adus aminte de ce a făcut... Pierd anul şcolar, şi în Octombrie 1941 mă reîntorc la liceul din Storojineţ, unde sunt primit cu toată înţelegerea de directorul acestui liceu, profesorul de limba română Ilie Rotar.

În Februarie 1942 sunt încorporat înainte de termen la un batalion de asalt de pe lângă Divizia a 7-a de Infanterie. După cinci luni de instrucţie, plec pe front ca soldat la Cotul Donului. Iau parte două luni la crâncenele lupte de aici, la un ger de -40 grade Celsius, şi, dintr-un batalion, scăpăm din lupte 73 de soldaţi, doi ofiţeri şi un subofiţer. Sunt decorat (acum, veteran de război, cu pensie de veteran decorat). Ne retragem în Crimeea şi de aici înspre Apus.

După sfârşitul războiului, îmi termin liceul la Rădăuţi. În Septembrie 1946 mă înscriu la Facultatea de Medicină din Iaşi. Aici iau legătura cu camarazii şi reîncep activitatea legionară. Pe 12 Iunie 1948 sunt arestat şi condamnat la 15 ani muncă silnică şi urmează... ce am scris în *Mărturisirile* mele.

Pe 8 Iunie 1963, după terminarea pedepsei sunt dus în domiciliu obligatoriu (D.O.) în Bărăgan, la Viişoara. În 1964 sunt pus în libertate şi trecând prin Bucureşti îmi cunosc viitoarea soţie şi mă căsătoresc. După moartea lui Dej ni se dă voie să ne continuăm studiile, dar nu mi se admite reînmatricularea la Medicină. Profit de faptul că locuiesc în Bucureşti şi-mi pot continua studiile. Urmez şi termin Facultatea de Ştiinţe Naturale şi Agricole, în cadrul Institutului Pedagogic. Îmi continui studiile la Facultatea de Biologie Generală, îmi iau licenţa şi sunt numit profesor în învăţământ. În 1983 ies la pensie.

După 25 de ani de prigoană, anchete, percheziţii, ameninţări, insulte, reuşesc datorită unor rude ale soţiei plecate în Australia, să ajung şi eu în această ţară, în 20 Februarie 1989. Ajuns în Australia, iau legătura cu camarazii de aici, iar prin ei cu Comandantul Legiunii, Horia Sima. Mă încadrez în Mişcarea Legionară din Exterior, continuându-mi destinul. Am liniştea, răgazul şi condiţiile să-mi scriu *Mărturisirile*. Caierul mi-i pe sfârşite. Aştept acum să fiu judecat pentru ce-am făcut, bine sau rău. Circumstanţele şi ordinul mă obligă să stau unde mă găsesc. Tânjesc şi sufăr de dorul ţării mele, pentru care am luptat.

MĂRTURISIRI DIN MLAŞTINA DISPERĂRII

ÎN LOC DE PREFAŢĂ

Aceste lucruri le scriu în frica lui Dumnezeu, în care cred nelimitat, deoarece, numai El ştie că ceea ce mărturisesc este adevărat.

Le mai scriu apoi pentru toţi camarazii noştri în viaţă, care nu au trecut pe unde am trecut noi: elevi, studenţi, ţărani şi muncitori, şi pentru toţi acei camarazi care vor veni după noi.

De asemenea, le scriu şi pentru toţi acei ce cred în Dumnezeu, şi pentru toţi cei cinstiţi şi de bună-credinţă, ca să cunoască şi să înţeleagă şi ei de câtă ură, minciună şi bestialitate a fost şi este în stare o ideologie – ideologia comunistă – provenită nu de la oameni, ci de la diavol.

Ce altceva se poate opune dragostei, adevărului, luminii şi blândeţii decât ura, minciuna, întunericul şi bestialitatea?

Comunismul nu este decât prezenţa Satanei pe pământ, iar comuniştii au făcut din ideologia lor o religie; această religie, în opoziţie cu cea creştină, nefiind decât religia urii, a minciunii şi a crimei, ridicate la rangul de "virtute". Şi nu se răspândeşte decât prin minciună, neîncredere, teroare şi frică.

Pe plan spiritual este dezumanizarea omului, iar pe plan material – mizerie, foamete şi lipsuri.

Cum s-ar explica altfel atâta ură, bestialitate şi cinism, transformate în plăcerea sadică de a-ţi chinui semenul şi de a-l ucide?!

În comunism, vrei-nu vrei, trebuie să zici şi să faci numai ceea ce ţi se ordonă. Nu trebuie să gândeşti, nu trebuie să judeci, voinţa şi libertatea nu mai există. Iar de nu te supui, pentru consolidarea puterii, atunci închisori, gulaguri, lagăre, canale, deportări, domiciliu obligatorii sau forţate şi degradarea, siluirea conştiinţei, pierderea demnităţii umane, robotizarea şi dirijarea tuturor acţiunilor.

Aşa s-a făcut comunismul Dumnezeu. Şi cine a încăput pe mâna acestei stăpâniri satanice şi-a pierdut şi puterea de judecată, şi voinţa şi libertatea, rămânând nu cu foamea şi frigul de lungă durată, nu cu umilinţa şi lipsa de comunicare, ci cu scrâşnetul şi cu disperarea. Iar la Piteşti şi Gherla, în "demascări", omul astfel alterat şi degradat, chinuit şi chinuindu-şi semenul, a ajuns să-şi zdruncine sufletul.

Cum s-a acţionat însă în aceste demascări pentru desfigurarea şi pervertirea voinţei şi a concepţiei creştine despre lume şi viaţă, şi cum s-a înjosit fiinţa umană creată după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu – acestea sunt lucruri care trebuie mărturisite. De altfel, în încercare se cunoaşte omul, şi tot în încercare se degradează sau se desăvârşeşte.

Încercările prin care a trecut tineretul legionar în reeducarea de la Piteşti şi Gherla sunt însă cele mai mari şi mai grele încercări prin care au trecut legionarii şi Mişcarea Legionară, de la înfiinţarea ei şi până azi.

După cum unică este Mişcarea Legionară în istorie, unic este şi acest caz. Noi, tineretul legionar de atunci, nu ne-am luptat cu oamenii şi cu slăbiciunele noastre în aceste încercări (demascări), ci cu oameni îndrăciţi şi posedaţi de puterea Satanei, aruncaţi asupra noastră cu toată ura, cinismul şi bestialitatea de care au putut fi în stare.

Fenomenul Piteşti şi Gherla nu este numai un fenomen ieşit din comun, ci, din punctul meu de vedere, el este şi un fenomen mistic, pentru că acolo lupta s-a dat între cei ce-L slujeau pe Dumnezeu şi cei posedaţi de duhul Satanei.

Mărturisirile acestea nu au însă pretenţia unei scrieri literare. Ele sunt bucăţi rupte din sufletul şi conştiinţa unor tineri luptători, cinstiţi înaintea lui Dumnezeu, şi cinstiţi cu ei înşişi; tineri care şi-au pus tot ce aveau bun în ei în slujba ideii de dreptate, de libertate şi de credinţă.

Conştienţi de menirea lor istorică, şi-au slujit Neamul şi Biserica lui Hristos împotriva comunismului – duşmanul de moarte al creştinismului – până la sacrificiul suprem.

Istoria nu consemnează în analele ei un caz asemănător cu cel al tineretului legionar, care să fi trecut prin închisori precum cele de la Piteşti şi Gherla. În prigoanele şi închisorile suferite de legionari în timpul domniei lui Carol al II-lea, şi apoi sub Antonescu, conştiinţa celui ce suferea nu era siluită. În torturile şi grozăviile petrecute la Piteşti şi Gherla, însă, s-a acţionat direct şi metodic asupra celui torturat, ca să i se spulbere credinţa în Dumnezeu, concepţia despre lume şi viaţă şi convingerile politice.

Totuşi, în aceste mărturisiri nu voi acuza pe nici un deţinut politic. N-am autoritatea, calitatea şi dreptul de a face aceasta, ca unul care a trecut prin ce am trecut eu, ci voi mărturisi faptele aşa cum s-au petrecut ele, cu toţi tinerii legionari trecuţi prin Piteşti şi Gherla.

În ce mă priveşte, mu voi mărturisi faptele mele de eroism, ci pe ale altora. Se vor întreba, cei ce vor avea răbdare să citească aceste rânduri, de ce nu pomenesc nimic despre alte categorii politice de tineret care au trecut prin Piteşti şi Gherla. Iată motivul: n-am autoritatea, calitatea şi dreptul să scriu şi să vorbesc despre alţii, căci, dacă aş face-o (aşa cum a făcut-o atâţia care nici măcar nu au trecut prin Piteşti şi Gherla), ar trebui să-i acuz pe unii, să-i scuz şi să-i pârâtnesc pe alţii, mărturisirile atunci nemaifiind făcute în frica lui Dumnezeu. Celelalte categorii politice de tineret, care au trecut prin Piteşti şi Gherla, au şi ele, în definitiv, dreptul să vorbească despre cele întâmplate lor.

Eu nu vorbesc decât de camarazii mei şi de mine, şi aş dori ca fiecare să vorbească despre ai lui.

Iar eu vorbesc de ai mei pentru că sunt legionar, pe când ceilalţi nu au fost şi nu sunt legionari. Sufletele celor plecaţi dintre noi m-au îndemnat să scriu, să scriu tot, aşa cum a fost: cine a iniţiat, cine a condus, cine sunt vinovaţii (care au fost siguri că nu vor răspunde niciodată de faptele lor), cine a executat planul, cine au fost cei înşelaţi şi cine au fost victimele acestei groaznice tragedii.

Melbourne, 26 octombrie 1989

Dumitru Gh. Bordeianu

NEMÂNGÂIERILE VECHII GENERAȚII

«Mai bine ne lăsau cu mămăliga și doina noastră!»

Romanul d-lui prof. Ion Coja *Vin americanii* începe cu o scenă la care autorul a fost martor în copilărie, anume când bunica, pe patul de moarte, o roagă pe prietena sa, cu care făcuse spiritism, să nu o cheme după moarte, decât atunci când îi va putea vesti venirea americanilor!

Ca să fac cunoscută starea de spirit din anii 1948-1964, când închisorile gemeau de deținuți, iar cei de afară trăiau într-un coșmar cumplit, așteptând o minune care nu putea veni decât de la americani, adaug o altă scenă la care am fost martoră personal.

Veniți în Țară în 1947, soțul meu a fost închis pe data de 14 mai 1948, când s-au făcut arestările masive de legionari. Primul meu contact cu Patria au fost porțile închisorilor și ușile bisericilor. Vara mă duceam la socrii mei, în satul Băneasa, lângă malul Dunării, unde dorul după cel absent ne aduna. Într-o noapte, târziu, socrul meu ne trezește din somn, pe soacra mea și pe mine, și de pe balconul casei cu etaj ne arată o lumină mare la orizont, dincolo de celălalt mal al Dunării, apoi, cu un glas sugrumat de emoție, repetă: "Au intrat americanii în Dardanele, au venit americanii!".

Buimăcită de somn, antrenată de entuziasmul socrului meu, poate și din cauza lipsei mele de orientare în spațiu, eu n-am putut realiza atunci că Dardanelele nu se pot vedea de pe malul Dunării; mi-aduc aminte cu evlavie noaptea aceea în care, noi trei, am stat treji, tremurând, în disperata speranță că americanii multașteptați într-adevăr au venit și suferințele noastre vor lua sfârșit. A doua zi, însă, această speranță a fost spulberată de niște călători care povesteau de un mare incendiu la niște sonde din depărtare.

Câte asemenea scene n-au trăit familiile celor deținuți, legate de venirea americanilor care tot întârziau să vină! Speranța, în marea noastră disperare, luase proporții de psihoză mesianică.

Câți n-au murit în închisori, în lagăre, de inimă rea, în speranța că Dumnezeu nu ne va părăsi și-i va trimite pe americani să ne salveze! Această speranță le-a întreținut moralul și celor ce au supraviețuit, și nouă, celor de afară!

Dat mi-a fost să trăiesc între cele două războaie mondiale, apoi era comunistă și iată, acum, era americană!

Bunicuțo, eu nu fac spiritism, dar în noaptea aceasta de insomnie vreau să stau de vorbă cu tine, "să-ți vestesc" că au venit americanii, cum ai lăsat cu limbă de moarte.

Știu că vrei să afli cum trăim noi acum, neamul tău românesc, cum o ducem în era aceasta americană, pe care am așteptat-o ca pe Mesia. Vino mai aproape, să stăm de vorbă ca două femei bătrâne ce suntem, care știm istoria acestui neam răstignit și îl iubim. Astăzi, venind de la cimitir și uitându-mă prin geamul ferestrei troleibuzului la pietoni, tineri sau bătrâni îmbrăcați în "fășuri" de toate culorile, mă ispiti comparația că ne îmbrăcăm în culorile papagalilor.

Mi-am adus aminte de satul acela de munte, unde prima dată am văzut la biserică bărbați în vârstă îmbrăcați în straie albe de lână, țesute de casă. N-am să-i uit; soțul meu a spus: "Parcă sunt coborâți din baladă!".

Acum ne îmbrăcăm în haine din import, căci fabricile și uzinele noastre s-au închis, ca să nu facem concurență altora. Încălțămintea, tot din import; la primul contact cu apa, vii fără pingele acasă!

Bunicuțo, o să vrei să afli dacă ne îmbrăcăm după modă americană, ce mâncăm, cu ce creștem copiii? Știi bine cu câte bogății ne-a binecuvântat Dumnezeu Țara, că eram cândva "Grânarul Europei" și aveam sare pentru tot globul. Acum mâncăm ca americanii: din cutie; pulpe congelate și pește congelat, de la curcani și pești ce au trăit cine știe când. În preparatele din carne au apărut așa-zisele E-uri, te și avertizează că sunt cancerigene. Și în era aceasta, zisă era "Coca-Cola", era "Pepsi", bem tot cancerigene, iar apele noastre minerale iau drumul străinătății. Fermele noastre gem de porcine sau de păsări, dar nu au desfacere, căci marfa din import fiind fără vamă, sau cu o vamă simbolică, e mai ieftină și concurează marfa românească fără E-uri. Turci și arabi *au* descoperit că grâul este un fel de aur și au adus prese, scot pâinea aceea spongioasă, *bună* numai de pesmet; grâul nostru îl mănâncă șobolanii, sau îl cumpără pe nimica toată turcii și arabii; importăm grâu – noi, grânarul Europei, *bunico* – pentru că de acolo ies comisioane. Am uitat cum mirosea pâinea de grâu scoasă din cuptor, pâinea de țest, căci luăm ce ne este la îndemână, suntem doar în criză de timp, cu ritmul erei americane!

La Ministerul Agriculturii, în 2001, a venit o comisie din Franța (după mărturia unei funcționare) să dea directive ministerului; să nu cultivăm grâu, căci concurăm Bulgaria și Ungaria; să nu cultivăm vița-de-vie, căci concurăm vinurile franțuzești. "Dar ce să cultivăm atunci?". "Artizanat", a răspuns comisia.

Bunicuțo, noi credeam, ca și *tine*, că o dată cu venirea americanilor vom scăpa de toate relele. O să-*ți* mai spun ceva, la care nu vei spune O.K. Acest pământ binecuvântat, denumit "zestrea Maicii Domnului", acest pământ udat în timp de pace cu sudoarea strămoșilor tăi și în timp de război (și nu numai) cu sângele fiilor tăi, avea în măruntaiele lui zălog de bogăție pentru viitorimea acestui popor! Au cărat romanii care cu aur, ne-au je*fuit* mulți, dar ca acum niciodată! Ca să scoată cât mai mult și cât mai repede, firmele străine ce au închi*riat* regiunile aurifere au folosit otravă (*cianură*) și au otrăvit toate apele împrejur, iar noi acum le plătim ungurilor peștii ce au murit în apele învecinate! O. K.?

Lăcomia celor ce ne jefuiesc merge chiar mai departe. În ultimul timp, străinii care exploatează regiunea fac presiuni asupra populației băștinașe s-o părăsească, să se mute de acolo, să nu-i stânjenească! O.K.?

Iartă-mă că ți-i-am demitizat așa pe multașteptații salvatori! Dar încă mai grav e ceea ce urmează.

La noi vin să se îmbogățească străinii, iar copiii șomerilor (și nu numai) n-au loc de muncă și pleacă. Hemoragie de substanță cenușie se cheamă, bunico. Fetele noastre, renumite pentru frumusețea lor, sunt vândute ca pe timpul sclavagismului. Bărbați în putere pleacă la munci umilitoare, trăiesc în condiții mizerabile, ca să trimită un ban acasă, iar adesea mor în accidente de muncă de care nimeni nu răspunde.

Copiii noștri sunt vânduți, nu numai pentru înfiere, ci și pentru organe. Tot americanii au adus cel mai mare flagel al umanității: SIDA.

Dar un alt flagel, poate mai mare decât această boală, îl constituie *mass media*, care propagă cele mai odioase vicii, părinții nemaifiind în stare să stăvilească această degringoladă morală la care asistăm. Pornografia și muzica infernală de discotecă este hrana sufletească pe care ne-a adus-o stilul de viață american. Un mulatru s-a făcut celebru, la canalul T.V. Prima, cu refrenul "Dă-i înainte cu tupeu!", iar de curând a apărut o creație muzicală cu același titlu.

Astăzi, tineretul nostru *nu* are alt ideal decât să imite stilul de viață american: dolari, pistol, sex, mașină. Astăzi (dă Doamne să existe și excepții!) tinerii noștri nu-și mai iubesc pământul. Nu mai înțeleg lacrimile *lui* Tudor Gheorghe, când zice balade pen*tru* eroii și martirii acestui neam.

Astăzi nu mai există tineri care să se jertfească pentru idealul și dragostea de Țară, cum s-a jertfit o generație întreagă dintre cele două războaie mon*diale*. Se mai simt ei *acasă*? Și după ce himeră aleargă ei prin străini?

Dacă un popor îndestulat precum cel american ar fi găsit rețeta fericirii, atunci de ce s-ar mai droga, infectând lumea întreagă cu această calamitate? De ce se drogheză?

Un popor care nu are alt ideal decât îmbogățirea, un popor care mănâncă din cutie, un popor care a dat frâu liber tuturor viciilor, un popor care se hrănește cu pornografie, un popor oricând gata la exploatarea popoarelor mici, nu poate fi fericit: *el vrea să evadeze din realitate.*

Dacă stilul de viață american este găselnița secolului de beton, de ce la fiecare colț de stradă s-a creat un cabinet de psihiatrie? Este acesta un popor sănătos *sufleteș*te?

Omul nostru, bunicuțo, când îl apăsau grijile și necazurile, se ducea în genunchi în fața icoanei, se spovedea și se împărtășea, și pleca cu sufletul ușurat.

Cum o să fie cu sufletul împăcat un popor care vede că toată creativitatea savanților ia calea unor invenții malefice, culminând cu bomba atomică?

Dumnezeu a creat bărbatul – bărbat și femeia – femeie, dar știința americană schimbă sexele.

Știința, *superștiința americană* creează omul în eprubetă.

Nu cumva atentatele din 11 septembrie reprezintă un semn al mâniei lui Dumnezeu, a Cărui creație o uzurpă știința americană? Prea seamănă cu legenda Turnului Babel!

Numai moartea n-a putut fi învinsă de știința americană. "Toți suntem datori cu o moarte", zice înțelepciunea *populară*, dar va trebui să înțelegem, prin jertfa lui Hristos, că mai suntem datori și cu răstignire.

Bunico, repet cuvintele Apostolului Pavel din *Quo vadis*: "Plec din cetate speriat de câtă putere a căpătat răul". La fel mă simt și eu speriată în cetatea în care americanii, în sfârșit, au venit!

Honni soit qui mal y pense...

Flora N. CRĂCEA

DILEMA NESIMŢIRII

Demult nu mă mai oripilează nesimţirea aproape generalizată a concetăţenilor mei. Mai mult decât atât, în ultimul timp nici măcar nu mă mai deranjează. Nu mă mai deranjează nesimţirea vecinului care, până noaptea târziu, ascultă, cu radioul dat la maximum, manele sau muzică *rock*, nici urletul câinelui altui vecin, lăsat toată ziua singur în apartament, nici obrăznicia adolescentului pletos de pe scara blocului, care jigneşte şi înjură, cu motiv sau fără motiv, pe toată lumea, nici chiar mârlăniile şi trivialităţile proferate de găştile de tineri pe care le întâlneşti la tot pasul. Ba, am observat că toate aceste manifestări reprobabile nu mai deranjează aproape pe nimeni. Nici chiar pe venerabila doamnă (o cunoştinţă de a mea) care în tinereţe era de o pudicitate exagerată şi suferea realmente fizic când auzea un cuvânt sau expresie mai deochiată. Deunăzi, aflându-ne împreună într-un mijloc de transport în comun, am rămas extrem de surprins văzând că nu a reacţionat în nici un fel când un derbedeu de lângă noi a strigat în gura mare că îşi bagă un anume mădular în mama interlocutorului său (interlocutor, bineînţeles, de aceeaşi teapă cu el). Abia o imperceptibilă grimasă a umbrit, totuşi, pentru o fracţiune de secundă, faţa distinsei doamne. Astfel stând lucrurile, mă întreb dacă nu cumva această imunizare a noastră, a tuturor, faţă de nesimţirea şi de agresiunile mitocăneşti ale mediului nu este, până la urmă, tot un soi de nesimţire? Tare mă tem că răspunsul nu poate fi decât afirmativ; şi dacă este aşa, atunci situaţia este mai gravă decât ne închipuim. Înseamnă că societatea românească, noi toţi, ne-am degradat în asemenea hal încât doar o spaimă apocaliptică pare că ne-ar mai putea ajuta să redescoperim potecile întoarcerii la normalitate.

În condiţiile în care Biserica, Familia şi Şcoala şi-au pierdut autoritatea (şi, o dată cu ea, şi posibilitatea eficientă de a putea educa, îndruma şi forma tânăra generaţie), dacă şi opinia publică îşi abandonează, din lehamite sau pur şi simplu din nesimţire, rolul de cenzor al moravurilor, atunci numai un cataclism ne mai poate salva. Cineva (pare-mi-se Cioran) spunea undeva că "libertăţile înfloresc doar într-un corp social bolnav" şi că, în acest caz, "toleranţa şi neputinţa sunt sinonime". Eu aş corecta această aserţiune şi aş spune că *libertăţile aberante sau libertatea prost înţeleasă sunt posibile doar într-un corp social bolnav care devine tolerant din neputinţa de a reacţiona împotriva acţiunilor nocive ale membrilor săi.* Acesta este cazul societăţii româneşti. În aceste condiţii, "odraslele" noastre cresc fără Dumnezeu, fără idealuri şi fără nici un fel de oprelişti, cu conştiinţa vicioasă că orice le este permis şi că totul li se cuvine.

Desigur, este frumos să vezi doi tineri (băiat şi fată) pe stradă ţinându-se tandru de mână şi sorbindu-se, unul pe altul, din ochi. Dar câtă deosebire între această scenă plină de candoare şi scenele de-a dreptul dezgustătoare la care asistăm zilnic, nu numai prin parcuri, ci şi în plină stradă, ba chiar în mijloacele de transport în comun, când perechi de tineri înlănţuiţi se sorb nu numai din ochi, ci la propriu, lingîndu-se şi îmbâlşându-se de parcă ar fi gata să purceadă la celălalt "act". Această privelişte nu este doar dezgustătoare, ci este de-a dreptul nocivă, şi dacă s-ar găsi cineva care să le atragă atenţia neruşinaţilor că aşa ceva nu se face decât în intimitate, cu siguranţă că s-ar găsi mulţi alţii care să le ia apărarea, acuzându-i pe cei ofuscaţi de puritanism ipocrit. Şi asta ca să nu mai vorbim de ceea ce se întâmplă în discoteci? Aici jocurile de lumini, decibelii asurzitori, ţigara, alcoolul şi mirosul de sex creează o atmosferă de desfrâu şi de degradare până la animalitate. Şi ne mai mirăm de frecvenţa mare a violurilor, precum şi a tot felul de alte blestemăţii!

Este extrem de îngrijorător faptul că, în acest "joc", mai neruşinate par a fi fetele. Să fie acesta un simptom că sufletul feminin e pe cale de a se perverti iremediabil? Ar fi cu atât grav, căci o dată cu "taina de sub pleoape" şi cu feminitatea, femeia (care este – sau care ar trebui să fie – un fel de vestală a căminului) îşi va pierde, pe lângă multe alte calităţi şi funcţii sociale, şi rolul de "îmblânzitoare" a moravurilor. Or, fără aceste calităţi ale ei, întoarcerea noastră la normalitate va fi mult mai anevoioasă, dacă nu chiar imposibilă.

Dacă această nesimţire a "obştei" nu mă mai tulbură, recunosc, nici pe mine în măsura în care mă tulbura până mai ieri, mă scoate din sărite, în schimb, nesimţirea plină de morgă a elitelor noastre, fie ele politice sau culturale. Mă scoate din sărite, de exemplu, nesimţirea crasă a parlamentarilor care şi-au votat, târguindu-se ca la tarabă, în văzul întregii ţări, salarii neruşinat de mari, în condiţiile în care aproape jumătate din populaţia acestei ţări trăieşte sub limita pragului de sărăcie. Mai mult decât atât, în ultima vreme, aceiaşi parlamentari (dintre care, între noi fie vorba, mai mult de jumătate fac doar figuraţie, şi aceea de proastă calitate) au avut neruşinarea să încerce să-şi voteze pensii speciale (nu ştiu dacă nu şi-au şi votat în cele din urmă), de câteva ori mai mari decât pensia medie. Mărturisesc că m-a lăsat fără replică argumentul adus de unul dintre aceşti "trădători", pentru susţinerea neruşinatului proiect. Citez din memorie: "Avem datoria – spunea ipochimenul – de a asigura viitorul familiilor noastre, aşa cum ne străduim să asigurăm şi viitorul celor pe care îi reprezentăm aici". Fără comentarii.

De asemenea, mă scoate din sărite neruşinarea şi ipocrizia acelor politicieni care pun de câte o "cruciadă" împotriva corupţiei, în timp ce ei înşişi sunt corupţi până în măduva oaselor. Revoltătoare sunt şi nonşalanţa şi seninătatea cu care făuritorii "fericirilor" noastre prezente şi viitoare (dintre care cei mai mulţi au navigat şi în "vechiul regim" tot pe creasta valurilor) ne îndeamnă să uităm trecutul, să nu ne mai lăsăm bântuiţi de fantasmele lui ci, dând mână cu mână ca să realizăm mult râvnita "reconciliere naţională", vezi Doamne, spre binele nostru al tuturor.

Dar câte nu s-ar putea spune despre nesimţirea "aleşilor" noştri şi a *clientelei* lor electorale, pe care au ajutat-o să se îmbogăţească peste noapte. Felul sfidător în care aceştia îşi etalează opulenţa, lăfăindu-se în limuzine de lux şi construindu-şi vile care rivalizează cu locuinţele miliardarilor americani, văzute de unii dintre ei prin filme, iar de alţii chiar aievea, este revoltător. "S-a umplut ţara de vile şi de cerşetori", îmi spunea, deunăzi, un prieten ce trecuse, întâmplător, prin comuna Cornu şi vizitase şi câteva cartiere de lux ale Bucureştiului. Din păcate, acesta este crudul adevăr. Societatea românească din această perioadă de interminabilă "tranziţie" s-a împărţit în două: o parte a celor îmbogăţiţi fraudulos prin corupţie, jaf şi fel de fel de inginerii financiare; alta a celor ajunşi la sapă de lemn, care îşi duc viaţa de azi pe mâine, trăind în cea mai neagră mizerie şi promiscuitate.

Este apoi revoltător faptul că unii dintre aceşti improvizaţi oameni politici au tupeul să facă nu o dată şi pe moraliştii, înfierând prestaţiile celor pe care îi consideră mai nesimţiţi decât ei. În urmă cu vreo trei luni, câţiva politicieni români au fost scandalizaţi de scrisoarea murdară pe care C. V. Tudor i-a trimis-o ambasadorului SUA la Bucureşti. Iată câteva din declaraţiile unora dintre ei: "Handicapatul politicii româneşti, C.V. Tudor, a produs o nouă moştră de tembelism politic. Cuvintele sunt de prisos" (Viorel Hrebenciuc). De-ar fi aceasta singura moştră de tembelism de care dau dovadă politicienii noştri, domnule Hrebenciuc! "Nu putem tolera o astfel de retorică în viaţa noastră politică şi, în general, în viaţa noastră obştească. Astfel de oameni nu au ce căuta în Parlamentul României!" (Marko Bela). Mulţi, foarte mulţi alţii nu au ce căuta în Parlamentul României, domnule Marko Bela! "Pentru cine nu-l cunoaşte [pe C. V. Tudor – n. n.], gestul e normal. O normalitate anormală, cu care România s-a obişnuit, din păcate, în ultimii 12 ani" (Valeriu Stoica). Cu câte alte "normalităţi anormale", inclusiv "liberalo-socialiste", nu s-a obişnuit poporul român în perioada la care vă referiţi, domnule Stoica!

Într-adevăr, scrisoarea incriminată este de o vulgaritate revoltătoare, nepermisă unui om politic. Ca simplu pamfletar, să admitem că lui C. V. Tudor i s-ar fi putut permite să scrie o astfel de scrisoare. Ca unui om politic, însă, ba chiar şef de partid – nici într-un caz. Scriind-o, de fapt, el s-a caracterizat încă o dată pe sine, demonstrând că este, în alt registru, tot atât de imoral ca şi cel căruia i-o adresează. Dar nu imoralitatea preşedintelui partidului "România Mare" vreau să o reliefez acum, ci ipocrizia şi slugărnicia celorlalţi, ce-l vestejesc pe unul dintre ai lor care, deşi într-un mod vulgar şi grosolan, spune, totuşi, un adevăr. De ce aceşti vajnici "apărători" ai moralităţii publice nu s-au scandalizat şi atunci când guvernul american, jignind susceptibilităţile poporului român şi sfidând uzanţele elementare ale diplomaţiei, a trimis ca ambasador, la Bucureşti, un homosexual declarat? Oare "puritana" Americă ar accepta la Casa Albă, ca preşedinte, un individ cu asemenea năravuri? Şi dacă, totuşi, guvernului american nu i-a păsat de sensibilităţile poporului român şi de valorile cultivate de el, şi ne-a trimis ca reprezentant al său un om cu astfel de apucături, de ce guvernul român nu l-a recuzat cu demnitate, invocând un pretext decent? Precedent ar fi avut. În perioada interbelică, când Franţa a trimis ambasador la Bucureşti pe Joseph Paul-Boncour, guvernul român l-a recuzat numai pentru faptul că numele acestuia suna urât în limba română! Dar de, alte timpuri, alţi oameni, alte repere morale!

Aceste consideraţii despre nesimţire mi-au fost sugerate şi de tema numărului 488 (19-25 iulie 2002) al revistei *Dilema*, număr intitulat chiar "Nesimţirea". Văzând-o pe tarabe, mi-am zis: Iată, d-l Pleşu (care este directorul fondator al revistei) a ajuns la concluzia că, în societatea românească, este nevoie de o *dezbatere etică* precum aceea despre care dumnealui a mai vorbit şi altădată. Căci iată ce spunea cu ani în urmă în eseul intitulat *Minima moralia*: "Dezbaterea etică nu e necesară acolo unde ea e de la sine înţeleasă. Ea devine însă necesară acolo unde există criză morală, defect moral, cădere". Şi la noi, slavă Domului, este atâta *cădere* şi *decădere* încât ar fi nevoie nu doar de dezbaterea etică, ci de batere, zbatere şi zguduire a conştiinţelor, pentru ca acestea să se trezească şi "să găsească – cum spune tot d-lui – reperul cumînteniei". Şi a început cu *nesimţirea*, pentru că nesimţirea este simptomul cel mai pregnant al ne-cumînteniei noastre. Din păcate, parcurgând articolele de acolo (în număr de vreo zece), mărturisesc că am fost extrem de dezamăgit, pentru că, în afară de câteva care spun cât de cât ceva, celelalte nu fac decât să bată câmpii cu graţie. Iar unele sunt de-a dreptul scandaloase, de parcă autorii lor au vrut cu tot dinadinsul, probabil pentru a şoca, să fie ei înşişi nesimţiţi. Cei ce vor să se edifice n-au decât să citească numărul respectiv din *Dilema*.

Demostene ANDRONESCU

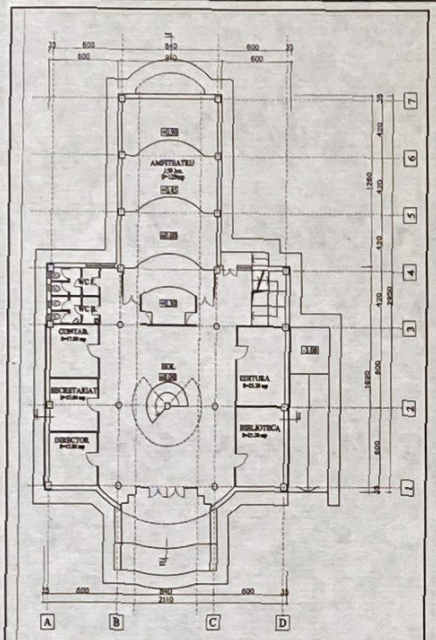

PLAN PARTER SCARA 1:200

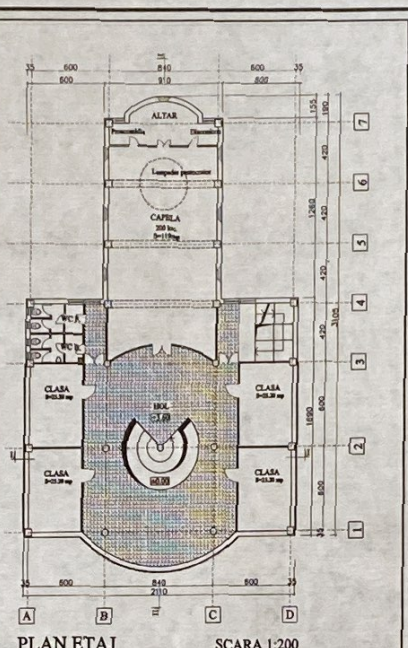

PLAN ETAJ SCARA 1:200

ÎN LUNA NOIEMBRIE
LA EDITURA CHRISTIANA:

Gabriel Constantinescu

GÂLCEAVA ANTICOMUNISTULUI CU LUMEA

Cronica *unui deceniu* de tranziție (1991-2001)

ASOCIAȚIA MEDICALĂ CREȘTINĂ «CHRISTIANA»

Șos. Pantelimon, nr. 27, sector 2, București; E-mail: chr@mediasat.ro

INITIATIVA ÎNFIINȚĂRII: un grup de medici și preoți ortodocși din București.

ANUL ÎNFIINȚĂRII: 1990.

TEMEIUL STATUTAR: asociație creștin-ortodoxă de caritate; acordă asistență medicală, socială și spirituală; promovează conceptul de **medicină creștină**.

REALIZĂRI PÂNĂ ÎN PREZENT

- 27 de filiale în România, cu învățământ medical preuniversitar (peste 10.000 de absolvenți și 5.000 elevi în curs de școlarizare);
- sponsorizarea a o sută monahii și elevi săraci pentru efectuarea studiilor de medic și asistent medical;
- editură profilată pe teme medicale și teologice (peste 50 titluri de carte editate);
- a inițiat și sprijinit substanțial înființarea a trei mănăstiri, dintre care două cu slujire medicală;
- a organizat 12 simpozioane și numeroase schimburi de experiență, în țară și străinătate, pe teme medicale și de filantropie.

IMPASUL ACTUAL AL ASOCIAȚIEI

În București, activitatea Asociației, în principal a școlii și a editurii, se desfășoară într-o clădire închiriată, provizorie, improprie, motiv pentru care există riscul ca Ministerul Educației și Cercetării să nu mai acorde școlii avizul de funcționare.

Pentru construirea unui sediu propriu, conform proiectului anexat, Asociația are nevoie de cca 140.000 dolari SUA.

Vă rugăm să contribuiți, în limita posibilităților, la acest proiect.

Cu recunoștință,
Dr. Pavel Chirilă, Președinte

Persoane de contact: **Dr. Pavel Chirilă**, președinte al Asociației (tel: 4915133); **Prof. Elizeta Dincă**, director al școlii (252 05 17); **Biol. Nicoleta Macovei**, manager al școlii (tel: 448 03 07).

Cont în valută:
ROMANIAN BANK FOR DEVELOPMENT GSG
Bucharest Branch
4 Doamnei Street, 3 District Bucharest, Romania
Account: **S410251100296130457**
Code Swift: **BRDEROBU**
Titular cont: **A.F.M.C. CHRISTIANA** (Șos. Pantelimon, nr. 27, sector 2, București, cod postal 73381)

Cont în lei:
A.F.M.C. CHRISTIANA
B.R.D. – S.M.B.
251100996130457

Comunicat oficial

al Simpozionului Național „Sfântul Andrei - Apostolul Românilor"
- ediția I, Sf. Mănăstire Brâncoveanu, 24-27 sept. 2002 -

Participanții la prima ediție a Simpozionului Național „Sfântul Andrei - Apostolul Românilor", organizat de Asociația Pentru Isihasm - Filgiraș și Sfânta Mănăstire Brâncoveanu, luând în considerare lucrările prezentate în cadrul celor două secțiuni (A. *Creștinismul în trecutul nostru istoric*; B. *Viitorul creștinismului în România*), propun următoarele soluții și direcții de acțiune *necesare pentru înnălțătoarea viețuire morală și spirituală a societății românești contemporane:*

Propovăduirea și viața creștină

1) Catehizarea poporului prin broșuri (catehisme, explicarea Sf. Liturghii, a Rugăciunii lui Iisus etc) trebuie extinsă în toate bisericile. Rugăciunea lui Iisus („Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul") este o rugăciune simplă, de pocăință, ce trebuie cunoscută și practicată de cât mai mulți credincioși, care urmări sunt străvechi de practicile orientale. Propunerea aceasta poate constitui una din temele conferințelor preoțești.

2) *Mirenii nu sunt întotdeauna prezenți la lucrarea pastorală* a preoților, cum erau ucenicii următori și ascultători învățătorului lor. Înțelepciunea preotului de parohie va ști să-i apropie pe aceștia de aria Bisericii, ca să-i aibă împreună-lucrători. În deceniile anteriore stăpânirii ateismului existau în Biserica noastră cercurile misionare. Este de dorit ca acestea să fie reînființate. De asemenea, asociația „Ostem Domnului" și alte asociații ortodoxe (ASCOR, Forum – Asociația pentru România *de Mâine*, Asociația Pentru Isihasm etc.) pot *sveda o activitate mai vie și ar* sprijin mai mare din partea conducerii Bisericii.

3) Unul din mijloacele de propovăduire creștină de astăzi îl constituie presa, radioul și televiziunea. Prin slujbă misiunea lor sfințitoare, de catehizare, îndrumare duhovnicească și activitate socială, *preoții ar trebui* să se străduiască să devină colaboratori permanenți la rubricile acestor mijloace de informare.

4) O categorie aparte de credincioși o constituie intelectualii, care în majoritate se dovedesc și astăzi liber-cugetători. Biserica trebuie să propună acestora convertirea valorile lor culturale în realități ale credinței *în care* au fost botezați.

5) A sosit timpul ca mediatizarea [illegible] noilor martiri creștini din închisorile comuniste, să se facă într-un mod mai susținut, prin publicarea de cărți, prin filme, articole de presă etc.

6) Asistența socială pe care Biserica Ortodoxă o desfășoară se impune să fie mai legată de valorile tradiționale românești și de viața liturgică.

Învățământul religios

7) Obligativitatea *(nu numai garantarea)* învățământului religios în școli să fie stipulată în Constituția țării și să fie respectată în toate școlile de stat, fără să se pună alte discipline în locul orelor de religie (ar trebui ca inspectorul școlar local să verifice acest lucru).

8) Metodologia de admitere la școlile teologice se impune să fie concepută mai judicios. De multe ori candidații înscriși intelectual trec înaintea celor cu predispoziții de evlavie. Practica arată că cele două categorii de înscrieri trebuie să fie împreună. *Un candidat la preoție va fi preocupat de* respectarea legii morale și de reale deprinderi virtuoase (să nu fie băutor, desfrânat, fumător, consumator de droguri etc).

Revizuirea programei analitice a seminariilor impune ca anumite materii teologice să fie avansate anilor de facultate. *Pe de altă parte*, disciplinele de cultură generală să nu covârșească pe cele de formare religioasă.

9) Practica pedagogică desfășurată pentru pregătirea predării religiei în școli se impune să fie perfecționată în concordanță cu cerințele de astăzi ale învățământului.

Biserica în Stat

10) Biserica Ortodoxă Română trebuie să aibă, în Constituție, definită poziția ei în Stat, în raport cu cea ce reprezintă acesta prin numărul credincioșilor (Biserică majoritară), prin aportul pe care l-a adus în istoria noastră (Biserică Națională) și cu contribuția cu care ea trebuie să răspundă de restaurare morală a societății.

11) Legea Cultelor, care se află în stadiul de proiect, se dovedește foarte necesară vieții bisericești, deoarece conlucrarea celor două instituții (Statul și Biserica) trebuie să fie un parteneriat real, bazat pe principii clar formulate ale sferei specifice de activitate. Acest raport trebuie să fie stipulat neapărat *și în* Constituția țării.

12) Intrarea în noua ordine cultural-economică europeană să nu anihileze specificul credinței și al tradițiilor ortodoxe. Cerem să ni se respecte moștenirea spirituală a strămoșilor *noștri*. În acest sens este necesară o prezență ortodoxă românească mai intensă și mai organizată pe lângă forurile competente, în vederea realizării unui front comun creștin european împotriva relativizării valorilor religioase, morale *și* culturale proprii. Ne exprimăm îngrijorarea față de ignorarea dimensiunii creștine a societății românești, care *s-a* observat în câteva manifestări publice importante.

Comitetul de inițiativă

Pr. Prof. Univ. Dr. Gheorghe *I. Brăgaliu* — Universitatea Spiru Haret, București

Arhim. Mina Dobzeu — Sf. Mănăstire „Sf. Apostolii", Huși

Ing. Ioan Ciumbrean — Asociația Pentru Isihasm, Filgiraș

Sf. Mănăstire Brâncoveanu
24 sept. 2002

- Cum de sunteţi, atât de naţionalist, d-le Ţuţea?! - Nu mă pot abţine!

LA CENTENARUL LUI PETRE ŢUŢEA (1902–2002)

Foto: Mihai Oroveanu

Deşi toate formaţiunile de opoziţie, fie ele parlamentare sau neparlamentare, agită astăzi, fiecare pe limba ei, lozinca "reconstrucţiei Dreptei" (mai mult ca alternativă propagandistică la stângismul social-democraţiei neo-criptocomuniste decât ca reală asumare doctrinară şi ideologică), nimeni nu pare să-şi mai aducă aminte sau să se mai sinchisească de faptul că în această toamnă se împlinesc o sută de ani de la naşterea celui mai mare om de dreapta pe care generaţiile de azi au apucat să-l vadă şi să-l audă pe viu, "românul absolut" **PETRE ŢUŢEA** (6 octombrie 1902 – 3 decembrie 1991), mediatizat de presa scrisă şi audiovizuală a primilor ani de după decembrie 1989 mai mult ca gânditor creştin, ca fost deţinut politic – timp de 13 ani – în temniţele comuniste şi ca memorialist spumos al vieţii politice şi culturale interbelice (prieten apropiat, între alţii, cu Nae Ionescu, Petre Pandrea, Mircea Eliade şi Emil Cioran).

Se ştie mai puţin că Petre Ţuţea a fost doctor în Drept Administrativ şi înalt funcţionar în Ministerul Economiei Naţionale, că avea o viziune economică largă şi realistă, că testamentul lui politic, departe de a fi unul "radical" sau "reacţionar", cheamă la necesitatea unei *sinteze între conservatorism şi liberalism*, cu respectul principial al democraţiei, statului de drept şi economiei de piaţă, care pot fi criticabile în anumite laturi ale lor, dar în afara cărora nu se mai poate face astăzi istorie.

Petre Ţuţea a intuit perfect sensul şi necesitatea unei *drepte moderne*, deschise spre adevăratele valori ale culturii şi civilizaţiei europene, dar şi spre dinamismul economico-financiar al lumii americane, punând însă mai presus de toate interesul naţional şi resurecţia creatoare a virtuţilor moral-spirituale ale unei tradiţii corect evaluate. Multe din paginile volumului *Între Dumnezeu şi neamul meu*, dar şi din alte scrieri sau interviuri ale sale, mărturisesc, dincolo de profunda angajare creştină, *actualitatea* gândirii politico-economice a lui Petre Ţuţea, anticomunistul care a avertizat din capul locului că social-democraţia nu este altceva decât "laptele bătut al comunismului" şi că "pe paşii domnului ăstuia foarte mare care se cheamă **întreprinzător**, şi despre care Sombart spunea că e *Erfinder* (inventator), *Entdecker* (descoperitor), *Organisator* şi *Eroberer* (cuceritor)", se sprijină şi înaintează "toată civilizaţia modernă".

Mulţi au reţinut despre Petre Ţuţea, pe lângă verva şi harisma sa de "Socrate al românilor", două poncife nefericit reducţioniste: eticheta de "ţăran imperial", pe care a impus-o însuşi Andrei Pleşu, precum şi eticheta de "legionar", cu care au încercat să-l stigmatizeze diferitele grupări de stânga. Acum, la centenarul naşterii sale şi la 11 ani de la moarte, ar trebui reamintit, spre mai dreapta lui pomenire, cu rectitudinea şi reverenţa unei posterităţi responsabile, că "ţăranul imperial" se definea pe sine drept "mistic industrialist", propovăduind "comuna urbană, guvernată de întreprinderi, de aceşti giganţi ai lumii moderne" şi cerând "institute care să sincronizeze poporul român cu toate cuceririle speciei om, mutate în spaţiul valah", sau că "legionarul", care în realitate n-a îmbrăcat niciodată cămaşa verde, venise spre dreapta după o fază de comunism romantic (vezi şi prietenia cu paradoxalul Petre Pandrea), iar spre sfârşitul vieţii se înscrisese ostentativ în Partidul Liberal (la a cărui sinistră "necroză" dâmboviţeană n-a mai apucat să fie martor), exprimându-şi public convingerea că "acum, la noi, ar fi optimă o conducere conservatoare [de dreapta], realizată însă într-un climat democratic [...] şi liberal", cu specificarea că niciodată "conservatorii mari nu sunt reacţionari, pentru că au de partea lor legile eterne ale lui Dumnezeu".

Reconstrucţia Dreptei româneşti, în măsura în care nu-i doar o vorbă goală, de la asemenea temeiuri ar trebui să pornească. Iar pentru Petre Ţuţea ar trebui să ne rugăm cu toţii, ca pentru "conştiinţa noastră mai bună".

Varujan VOSGANIAN
Preşedintele Consiliului Naţional al UFD
(Comunicat de presă apărut iniţial
în *Evenimentul zilei* din 07.10.2002)

Editura PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 251100996517509

Gabriel CONSTANTINESCU (director),
Răzvan CODRESCU (redactor şef),
Demostene ANDRONESCU (redactor şef-adjunct),
Ligia BANEA (secretar de redacţie), Marcel PETRIŞOR, Florea TIBERIAN
Adresa Redacţiei: 2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii 109, tel./fax 069/422536

Tehnoredactare computerizată
"PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company